

Memòria de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)
Universitat de les Illes Balears
Curs acadèmic 2014-15

Universitat
de les Illes Balears

Vicerektorat
de Campus, Cooperació
i Universitat Saludable

Oficina de Cooperació
al Desenvolupament
i Solidaritat

Memòria de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)
Universitat de les Illes Balears
Curs acadèmic 2014-15

Sumari

	Pàgina
1. Introducció	4
2. Educació per al desenvolupament: accions de formació i sensibilització	
2.1. Beques de pràctiques per a alumnat d'estudis oficials de grau i màster de la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament	5
2.2. Cursos monogràfics	6
2.3. Cursos de formació de voluntariat	12
2.4. Cursos de formació per al personal de la UIB	18
2.5. Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament (EpD)	19
2.6. Accions d'educació per al desenvolupament en col·laboració amb altres entitats: cursos, exposicions, audiovisuals, conferències, taules rodones, entre d'altres	33
2.7. Transversalització de l'EpD	38
3. Educació per al desenvolupament: Voluntariat universitari	
3.1. Programa Estades Solidàries	41
3.2. La UIB Oberta de Pinte en Ample. Mercadet de comerç just, entitats locals i artesanies	44
3.3. Programa del Servei de voluntariat europeu	49
3.4. Portal de voluntariat universitari	49
4. Projectes de cooperació universitària al desenvolupament de la UIB	
4.1. Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament	50
4.2. Accions en xarxa	60
5. Projecció de l'OCDS a l'exterior	62
6. Participació en òrgans col·legiats i comissions	64

1. Introducció

Com podreu comprovar a les pàgines següents, les noves accions o els programes a destacar han estat la transversalització de l'educació per al desenvolupament (EpD) i el disseny del nou Portal de voluntariat UIB, que han aglutinat una gran part dels esforços i dedicació de l'equip humà de l'OCDS i del Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable. D'igual manera s'ha impulsat la modalitat de dos anys de durada per als projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD) amb les contraparts sòcies de països del Sud i un augment dels terminis de presentació de sol·licituds per a les diverses convocatòries de l'OCDS adaptat als canvis que suposa el nou calendari d'exàmens i l'adaptació de la mobilitat del PAS als seus períodes de vacances anuals amb el suport de Gerència de la UIB.

Aquestes passes fetes durant el curs acadèmic 2014-15 es tradueixen en una empena important per apostar per la transversalització de l'EpD i oferir a qualsevol estudi de la UIB la possibilitat de sol·licitar alguna de les modalitats formatives impartides per l'equip humà de la UIB per tractar temes com la Cooperació Universitària al Desenvolupament (modalitat A), Educació per al Desenvolupament (modalitat B) o ambdues a la vegada (modalitat C), que es tradueixen en accions formatives d'1 a 3 de hores de durada, tant en horari de matí com d'horabaixa i subjectes a la disponibilitat de l'equip humà de l'OCDS.

Per altra banda, s'ha finalitzat el disseny del nou Portal de voluntariat universitari UIB en forma d'una eina interactiva i adaptada a la nova realitat que permetrà durant el proper curs acadèmic 2015-16 la dinamització d'aquest àmbit per facilitar la participació activa i compromesa de tota la comunitat universitària, fins i tot de l'alumnat i personal ja desvinculat de la UIB.

El consum responsable i el comerç just a la UIB segueixen essent un clar compromís del Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, per la qual cosa s'ha tornat a celebrar la segona edició de La UIB Oberta de Pinte en Ample amb la intenció d'atreure la visita al campus del públic en general i especialment dels centres educatius amb una oferta d'un ventall d'activitats artístiques i de caire social com ara tallers, titelles, cercavila, música i dansa.

Hem de tornar a agrair i reconèixer públicament la confiança dipositada en la UIB per part del Govern Balear perquè continua donant suport a temes de cooperació universitària al desenvolupament mitjançant la signatura del conveni anual amb la Conselleria de Vicepresidència i Direcció General d'Immigració i Cooperació, així com la subvenció atorgada per la Conselleria de Família i Serveis Socials, Direcció General de Serveis Socials, al programa de voluntariat universitari 2014-15.

En el marc de la convocatòria que el Vicerectorat d'Estudiants publica anualment, enguany hem tingut, com cada any, l'orgull de poder acollir alumnat col·laborador tipus B de suport a les nostres tasques quotidianes. A l'inici del curs s'han incorporat a l'equip de l'OCDS: Andrea Amà, alumne de grau dels estudis de Fisioteràpia, i Maria Francisca Mas Riera, alumna de grau dels estudis d'Educació Social. La seva col·laboració, motivació i implicació ha estat clau per a la feina realitzada.

Per acabar, cal reconèixer públicament que l'OCDS, sense la implicació i la participació activa de la comunitat universitària i de les entitats de les Illes Balears amb què hem col·laborat durant aquest curs acadèmic, no hauria pogut dur a terme totes les accions ni aconseguir tots els resultats que a continuació relatarem de forma resumida.

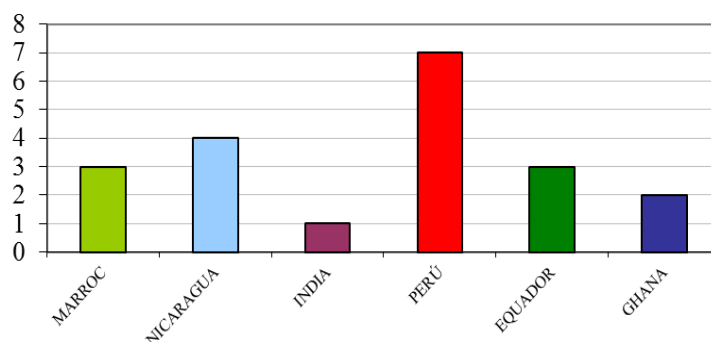
2. Educació per al desenvolupament: accions de formació i sensibilització

2.1. Beques de pràctiques per a alumnat d'estudis oficials de grau i màster de la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament

Durant el curs 2014-15, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament, han participat vint (20) alumnes (15 dones i 5 homes), entre els estudis de Mestre, Pedagogia, Educació Social, Infermeria, Fisioteràpia, GADE i Geografia, amb estades en sis (6) països diferents d'una durada compresa entre 60 i 90 dies a càrrec del conveni esmentat i amb un total de nou (9) professors/es com a tutors/es, així com queda resumit al gràfic següent:

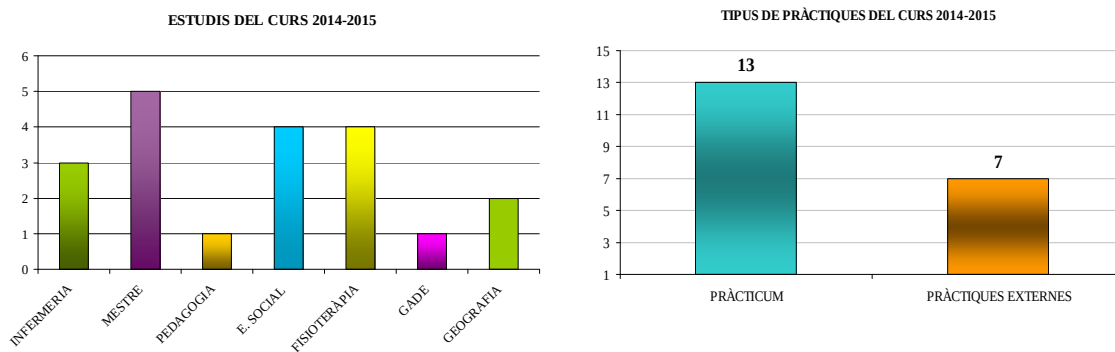
Beques de pràctiques en països empobrits. Curs 2014-15			
Estudis	Alumnat	Contrapart	País
Mestre	2	Xarxa d'Escoles Alternatives del Perú	Perú
Mestre	3	Centre educatiu per a nins sords Effetah	Marroc
Pedagogia	1	Associació Aprendo Contigo	Perú
Educació Social	2	Associació Aprendo Contigo	Perú
Educació Social	2	Centro de Apoyo a Niños y Adolescentes Trabajadores (CANAT)	Perú
Infermeria	3	Universitat Estatal de Bolívar	Equador
Fisioteràpia	2	Associació Pipitos-Somoto	Nicaragua
Fisioteràpia	2	Dangme East District Hospital	Ghana
Geografia	2	Universitat Nacional Autònoma de Managua	Nicaragua
GADE	1	Fundació Vicente Ferrer	Índia
TOTAL			
7	20	9	6

DESTINACIONS CURS 2014-2015

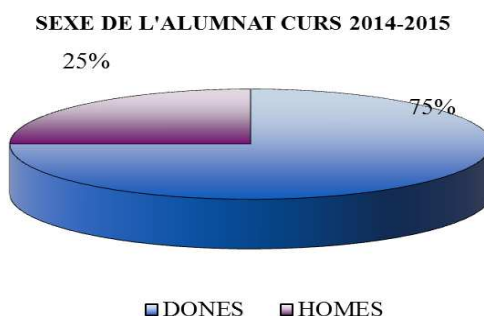

Per cobrir part de les despeses de l'estada i el desplaçament, s'han concedit uns ajuts en funció de la durada de l'estada i el país de destinació, amb una dotació econòmica mínima de 1.000 euros i màxima de 1.900 euros i amb un l'import concedit total de 32.300 euros. A més, l'OCDS s'ha encarregat de tramitar una assegurança d'assistència sanitària en viatge per a tot l'alumnat participant en el programa. Als següents gràfics es mostra el nombre

d'alumnes segons els estudis de procedència i la modalitat formativa més habitual, que correspon al pràcticum:

Quant a la distribució per sexe de l'alumnat participant en el programa, existeix un clar predomini de la participació femenina (15 dones i 5 homes):

Com cada any i abans de la partida de l'alumnat seleccionat a les respectives destinacions de les beques, l'OCDS s'ha reunit amb ells/es amb l'objectiu de recalcar aspectes relacionats amb la formació prèvia i destacar continguts i actituds bàsics i informar sobre aspectes pràctics del programa i dels països de destinació. D'igual manera, l'alumnat participant ha donat a conèixer la seva experiència a la resta de l'alumnat de la UIB, mitjançant la seva participació en cursos, jornades i esdeveniments, així com a través del [bloc «Tu hi pintes molt»](#) de l'OCDS. I a la tornada, l'alumnat participant, a més de complir amb els requisits acadèmics de justificació i presentació de memòries acadèmiques als respectius departaments i amb el professorat tutor, ha presentat una memòria d'activitats i aprenentatge a l'OCDS.

Segueix essent un repte aconseguir que quedi explícita i recollida als expedients acadèmics de l'alumnat i de forma automàtica una informació més detallada i resumida de la mobilitat internacional en el marc d'aquest programa, així com al suplement europeu, de manera que s'especifiqui el nom del programa, la durada de l'estada, el nom de la contrapart i el país de destinació.

2.2. Cursos monogràfics

Els dos cursos monogràfics de caràcter bàsic en matèria de cooperació al desenvolupament del curs acadèmic 2014-15 s'han centrat en dues temàtiques concretes d'actualitat:

- Curs monogràfic «La migració: Una visió des dels drets humans» (28 hores), els dies 18,19, 22, 23, 26, 27 i 29 de maig de 2015, de les 16 a les 21 hores (excepte el dissabte dia 23 de maig, de 9 a 13 hores), a les aules 5 i 7 de l'edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, Palma).

- Curs monogràfic "L'economia feminista i l'economia de la cura per repensar la cooperació al desenvolupament " (20 hores), els dies 21, 22, 23, 25 i 26 setembre 2015, de les 16.30 a les 20.30 h (excepte el dissabte dia 26 de setembre, de 9.30 a 13.30 h) a les aules 5 i 7 de l'edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, Palma).

Aquests cursos gratuïts dirigits a professionals i agents socials de la nostra comunitat en matèria de cooperació al desenvolupament, es coordinen amb l'oferta formativa de la Direcció General de Cooperació i Immigració en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament. De manera que la seva difusió, com a peça clau per poder assegurar que tinguin una bona participació, s'ha fet també de forma coordinada.

Per altra banda, també estan reconeguts dins del Pla de formació 2015 per a personal de la UIB dirigits als col·lectius de PAS i PDI. Aquesta modalitat formativa permet la inscripció al curs complet o bé a alguns dels mòduls que el conformen, de manera que el certificat d'assistència es lliura a les persones segons la seva inscripció i en el cas d'assolir el mínim del 80% d'assistència. Pel caràcter gratuït, la inscripció al curs comporta el compromís d'assistir-hi, i en cas de no poder assistir-hi, s'ha de comunicar a l'OCDS amb la màxima antelació possible, per facilitar que hi accedeixin altres persones interessades. El fet de no comunicar-ho pot ser causa d'exclusió en futures accions formatives vinculades a l'OCDS.

➤ **Curs monogràfic «La migració: Una visió des dels drets humans»**

Enfront de la situació global i les polítiques europees sobre la migració, la complexa problemàtica i tràgica situació de moltes persones abocades a fugir dels seus països per múltiples raons i factors, ara més que mai es fa necessària una visió dels processos migratoris des dels drets humans. Amb aquest curs l'OCDS, guiats per persones expertes en la matèria i amb la participació d'entitats de les Illes Balears amb una àmplia experiència en aquest àmbit, ha abordat aspectes tan importants com la migració, les seves tendències i els principals actors; les polítiques europees sobre migració i la situació global de les fronteres; les retallades i els seus impactes a escala global i local en els drets humans de les persones immigrants.

Mòdul I. La migració, les seves tendències i principals actors, a càrrec de Carlos Gómez Gil, doctor en Sociologia, professor del Departament d'Anàlisi Econòmica Aplicada de la

Universitat d'Alacant, director de l'Observatori Permanent de la Immigració d'aquesta Universitat i president de RIOS (Xarxa d'Investigadors i Observatori de la Solidaritat). Veure [bloc del ponent](#).

Continguts dels dies 20 i 21 (8 hores):

- Immigració i globalització: una mirada transversal als processos migratoris i els seus impactes
- Feminització dels processos migratoris i la seva dimensió sociolaboral
- Immigració, crisi i involució

Mòdul II. Polítiques europees sobre migració i situació global de les fronteres, a càrrec d'Helena Maleno, investigadora, experta en migració, i Tracta d'éssers humans i membre del [col·lectiu Ca-minando Fronteras](#).

Continguts dels dies 22 i 23 (8 hores):

- Grups d'especial protecció enfront de la migració (dones, menors...)
- La migració des d'una perspectiva de gènere: tràfic de persones i prostitució
- La protecció especial de nins i nines migrants
- Persones desplaçades per conflictes armats
- Externalització de fronteres: Ceuta i Melilla
- Embarcacions i naufragis al Mediterrani

Mòdul III. Retallades i els seus impactes en els drets humans de les persones immigrants a escala global, a càrrec de Pilar Charro Baena, professora titular (catedràtica acreditada) de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat Rey Juan Carlos; i Francisco Garrido, advocat d'asil i estrangeria i coordinador de la seu autonòmica de Metges del Món - Illes Balears.

Continguts dels dies 26 i 27 (8 hores):

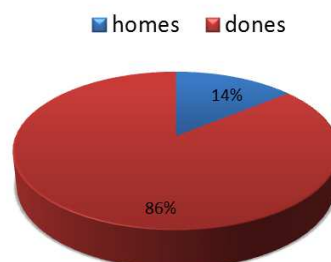
- Drets laborals i processos de retorn de les persones immigrants als països d'origen
- Obligacions dels Estats en matèria de drets humans de les persones migrants
- L'emigració i codesenvolupament (remeses, projectes de persones retornades...)
- Les polítiques públiques a favor del retorn voluntari d'immigrants / El retorn voluntari d'estrangers extracomunitaris

Retallades i els seus impactes en els drets humans de les persones immigrants a escala local i panel d'experiències d'entitats de les Illes Balears, a càrrec de Francisco Garrido, advocat d'asil i estrangeria i coordinador de la seu autonòmica de Metges del Món - Illes Balears. Panel d'experiències amb la participació d'Amnistia Internacional, la Fundació Solidaridad Amaranta, Casal Petit i Associació Pa i Mel.

Continguts del dia 29 (4 hores):

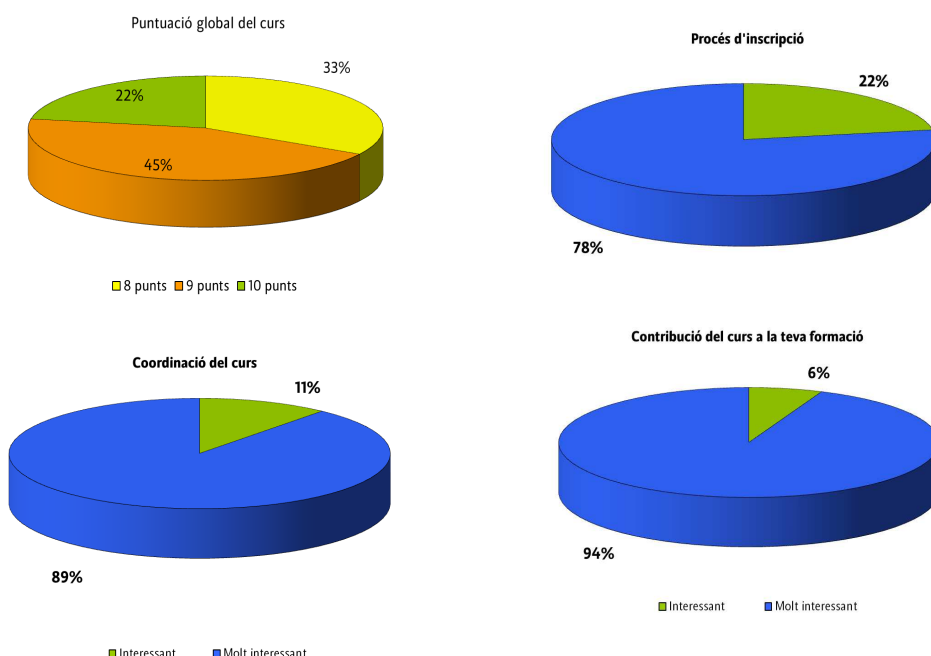
- L'impacte de l'eliminació de la targeta sanitària
- Els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE)
- Refugiats/ades polítiques

Persones assistents

Al Curs monogràfic «La migració: una visió des dels drets humans» (28 h) hi han participat **28 persones**; 24 dones i 4 homes.

La valoració global del curs per part de les persones participants ha estat de 8,89 sobre 10 i la valoració desglossada de diferents aspectes del curs es pot veure reflectida als grafics següents:

Durant la seva execució, els mitjans de comunicació locals interessants en el tema han contactat amb el DIRCOM, per la qual cosa s'ha emès una entrevista a Carlos Gómez, Helena Maleno i Ruth Escribano al programa de la Cadena SER [*“A vivir que son dos días – Baleares”*](#).

➤ **Curs monogràfic «L'economia feminista i l'economia de la cura per repensar la cooperació al desenvolupament»**

L'economia feminista i l'economia de la cura plantegen una proposta social alternativa al fonamentalisme del mercat capitalista. Integrar i desenvolupar la perspectiva de gènere no només és un assumpte de justícia i, per tant, un objectiu en si mateix, sinó que és part integral de l'enfocament de desenvolupament basat en drets. En aquest sentit esdevé imprescindible reconèixer i analitzar les dites estratègies per repensar la cooperació al desenvolupament i la cooperació universitària al desenvolupament (CUD) amb l'objectiu de promoure nivells més alts d'equitat i de benestar. Així, aquest curs monogràfic pretén abordar, sota el guiatge de dues expertes en la matèria, els aspectes més fonamentals de l'economia feminista i de l'economia de la cura, així com la perspectiva de gènere en l'àmbit de la CUD i de les universitats.

Mòdul I. Economia feminista i economia de la cura per repensar la cooperació al desenvolupament, a càrrec de la Sra. Astrid Agenjo Calderón, llicenciada en Economia i màster en Economia Internacional i Desenvolupament per la Universitat Complutense de Madrid (UCM). Realitza el doctorat a la Universitat Pablo de Olavide (UPO) de Sevilla en matèria d'economia feminista i Unió Europea, i aquí forma part del grup de recerca EcoEcoFem i de l'Observatori Gènere, Economia, Política i Desenvolupament (GEP&DO).

Continguts dels dies 21, 22 i 23 de setembre (12 hores):

Aproximacions a l'economia feminista

- Breu recorregut històric sobre la idea d'economia.
- Les propostes de l'economia feminista:
 - Primer moviment estratègic: ampliar el concepte d'economia i treball
 - Segon moviment estratègic: desvelar la importància de les relacions de desigualtat entre gèneres en l'economia
 - Tercer moviment estratègic: pretensió de transformació i acció política
- Una visió integral del sistema econòmic: la sostenibilitat de la vida
- Les cures com a punt de vista estratègic:
- L'economia de les cures: origen, evolució i definicions

L'economia de la cura: com es pot introduir en la cooperació al desenvolupament?

- Característiques del model de desenvolupament imperant:
 - Cercle viciós entre cures, desigualtat/precarietat/exclusió/pobresa
- L'evolució de l'enfocament de gènere en el pensament oficial del desenvolupament
- Vinculació de l'economia de les cures amb els projectes de cooperació:
 - Com es pot mesurar i fer visible l'economia de les cures
 - Com es pot passar del micro al macro
 - Economia de les cures “cap a dins” i “cap a fora”
 - Eines per al cicle del projecte

Taller pràctic: L'economia feminista com a proposta

Mòdul II. La cooperació universitària al desenvolupament (CUD) amb enfocament de gènere, a càrrec de la Sra. Estefanía Molina Bayón, llicenciada en Filosofia amb especialitat en Estudis Ilatinoamericans i de cooperació internacional al desenvolupament per la Universitat Autònoma de Madrid (UAM) i màster en Gènere i Desenvolupament de l'Institut Complutense d'Estudis Internacionals (ICEI-UCM). Realitza el doctorat sobre cooperació universitària al desenvolupament (CUD) amb perspectiva de gènere i gestió del coneixement. Personal investigador en formació (PIF) del Departament d'Antropologia Social i Pensament Filosòfic Espanyol (UAM).

Continguts dels dies 25 i 26 de setembre (8 hores):

Aproximacions a la cooperació universitària al desenvolupament des d'una perspectiva de gènere

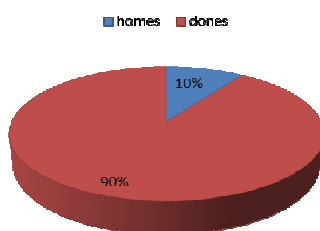
- Definició, funcions i institucionalització de la CUD:
 - Participació de les universitats en el sistema de cooperació i escenari de la CUD davant la crisi
- CUD amb perspectiva de gènere a l'Estat espanyol: marc conceptual, teoricopràctic i eines per a l'aplicació:
 - Definició, objectius, tipologies, normativa i documentació
 - Gènere, gestió del coneixement i eficàcia de l'ajuda
- Gènere en el marc global del desenvolupament Post-2015. Posicionament espanyol i la igualtat de gènere en la lluita contra les desigualtats:
 - Igualtat de gènere i educació: transversalització, drets humans i apoderament de les dones en el marc del desenvolupament Post-2015

Repensar la Universitat i la Cooperació al Desenvolupament: Pedagogies feministes per a la transformació dels coneixements

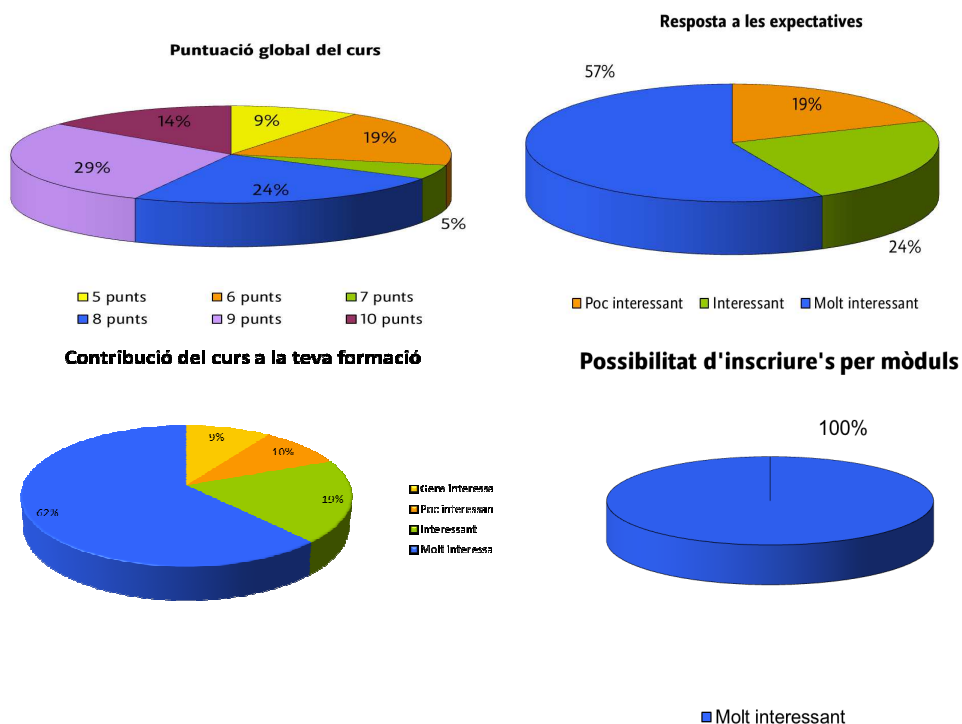
- Epistemologies del Sud i del desenvolupament:
 - Prolegòmens al projecte MCD (modernitat/colonialitat/descolonialitat): la interseccionalitat i la colonialitat del gènere
 - Crítica a la instrumentalització del coneixement "raó instrumentalitzada" i a la construcció de la "dona del Tercer Món"
- El postdesenvolupament i els feminismes crítics i "descolonials".
- "Descolonitzar" la Universitat: aprenentatges i pedagogies feministes:
 - Propostes per a la millora de la CUD amb perspectiva de gènere a través dels aprenentatges
 - Una altra universitat és possible? Feminisme internacionalista, solidaritat internacional, suport mutu i accionar conjuntament

El Curs monogràfic «**L'economia feminista i l'economia de la cura per repensar la cooperació al desenvolupament**» s'ha dut a terme el mes de setembre de 2015, s'hi han inscrit 27 persones; 22 dones i 5 homes. De les quals finalment 21 persones (19 dones i 2 homes) han obtingut certificat d'assistència: 10 persones al curs complet, 9 al mòdul I i 2 al mòdul II.

Persones assistents

Tal com es detalla a continuació, la valoració global del curs per part de les persones que hi han participat ha estat de 7,86. Aquestes i altres dades rellevants es poden consultar als gràfics següents:

2.3. Cursos de formació de voluntariat

Durant el curs acadèmic 2014-15 s'han realitzat sis (6) cursos de formació de voluntariat, de 25 hores de durada cadascun, en els àmbits de la cooperació al desenvolupament, inserció social, salut, socioeducatiu i equitat de gènere. Per altra banda, a la Seu universitària de Menorca s'ha impartit un taller de Comunicació, participació, voluntariat i noves narratives (8 h). En aquests cursos s'hi han inscrit un total de dos-cents vint-i-sis (226) alumnes (180 dones i 46 homes). Els dos cursos de cooperació al desenvolupament s'han finançat a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB, mentre que la resta s'ha finançat a càrrec de la subvenció directa amb la Conselleria de Família i Serveis Socials, Direcció General de Serveis Socials al programa de voluntariat universitari 2014-15. Cadascun dels cursos ha estat coordinat per personal tècnic de l'OCDS amb el suport imprescindible de l'alumnat col·laborador de l'OCDS.

Com a novetat en aquesta nova edició, la metodologia ha estat més dinàmica i participativa, amb recursos didàctics que fomenten la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda dels i les facilitadors/es. Els cursos impartits, per ordre cronològic, han estat els següents:

[Curs de voluntariat en l'àmbit de la inserció social \(20 h\)](#)

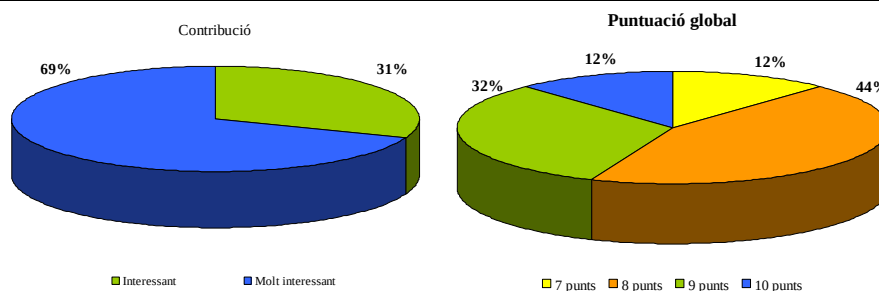
Dates de realització: 10, 11, 12, 17 i 18 de novembre de 2014, de 9 a 13 hores. Lloc de realització: sala d'actes de Cas Jai (excepte el dimarts dia 11, a l'edifici Guillem Cifre de Colonya). Curs gratuït i amb reconeixement d'1 ECTS. Al quadre següent se'n pot consultar el programa:

Data i lloc de realització	Horari	Sessió
10-11-14 Cas Jai	9-11 h	Què és tot això de la inserció social? (I) Fernanda Caro, professora del Departament de Filosofia i Treball Social
	11-13 h	Què és tot això de la inserció social? (II) Miquel À. Oliver, professor del Departament de Filosofia i Treball Social

11-11-14 Guillem Cifre de Colonya	9-11 h aula B13	De què parlem quan parlem de voluntariat? Xavier Torrens, expert en voluntariat i participació social
	11-13 h sala d'actes	Horitzons invisibles, convivint amb l'exclusió social Projecció de l'audiovisual i posterior debat
12-11-14 Cas Jai	9-11 h	Exclusió social sota una perspectiva de gènere Jaume Perelló, expert en el treball sobre prostitució femenina
	11-13 h	Àmbits d'actuació i estratègies d'actuació Laura Xamena, treballadora social
17-11-14 Cas Jai	9-13 h	Eines d'intervenció i aspectes ètics Jaime Pascual, psicòleg
18-11-14 Cas Jai	9-11 h	Educació per al desenvolupament (EpD) i presentació de l'OCDS Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS
	11-12.30 h	Experiències de voluntariat en inserció social Participació d'entitats i persones voluntàries: Cristina Joya, voluntària de l'entitat Projecte Socioeducatiu Naüm Letycia Muñoz, voluntària de l'entitat Casal Petit Mercedes Martín, voluntària de l'entitat Creu Roja Moderador: Joan Nadal, tècnic de l'OCDS
	12.30-13 h	Avaluació participativa del curs

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)	36	6	42
Persones que comuniquen baixa	5	0	5
Persones amb certificat ECTS (aprofitament)	19	5	24
Persones amb certificat d'assistència (assistència mínima del 80%)	2	1	3

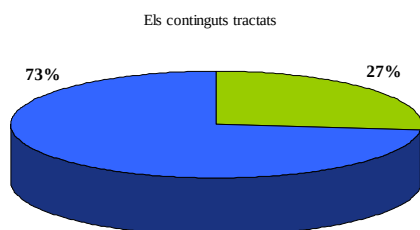
Comunicació, participació, voluntariat i noves narratives (8 h, Menorca)

Dates de realització: 21 i 22 de novembre de 2014, el divendres de 16 a 20 hores i el dissabte de 10 a 14 hores. Lloc de realització: Seu universitària de Menorca, Can Salort (c/ Santa Rita 11, Alaior). Curs gratuït. Al quadre següent es poden consultar les dues sessions impartides pel professor Xosé Ramil, especialitzat en comunicació, màrqueting i participació ciutadana i membre del Centre d'Innovació en Tecnologia per al Desenvolupament Humà de la Universitat Politècnica de Madrid. Al quadre següent se'n pot consultar el programa:

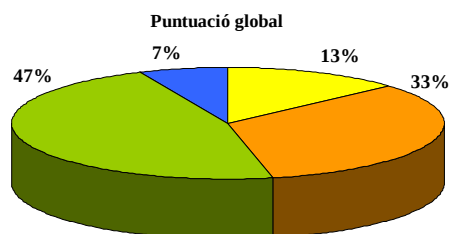
Data	Horari	Sessió
21-11-14	16-18 h	Noves formes de participació ciutadana i voluntariat. Qui ens dóna suport, com participen i com activam la seva participació
	18.15- 20 h	Eines i plataformes per promoure la participació ciutadana
22-11-14	10-12.15 h	Noves narratives per a les campanyes de sensibilització. Missatges i eines de visualització
	12.15-14 h	Crowdfunding. Activació de la nostra base social i finançament a través de projectes i campanyes

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)	16	2	18
Persones que comuniquen baixa	0	0	0
Persones amb certificat d'assistència (assistència mínima del 80%)	13	2	15

■ Interessant ■ Molt interessant

■ 6 punts ■ 7 punts ■ 8 punts ■ 9 punts

Curs de voluntariat en l'àmbit de la salut (25 h)

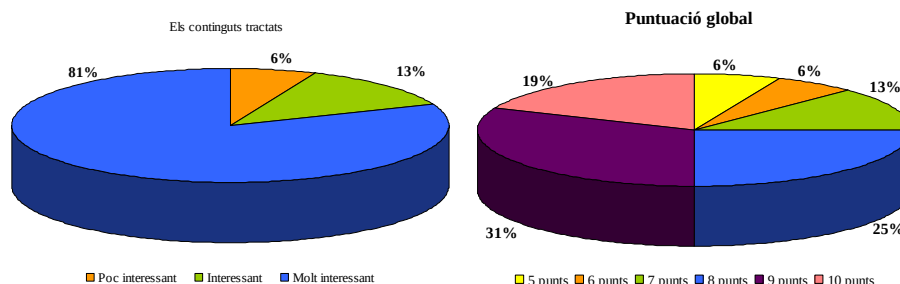
Dates de realització: 24 i 25 de novembre i 1, 2 i 3 de desembre de 2014, de 16 a 20 hores.
Lloc de realització: aula AA11 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos (excepte el dimecres dia 3 de desembre, de 16 a 17 hores, a l'aula Magna de l'edifici Guillem Cifre de Colonya). Curs gratuït amb reconeixement d'1 ECTS. Al quadre següent se'n pot consultar el programa:

Data	Horari	Sessió
24-11-14 Gaspar M. Jovellanos	16-18 h	De què parlem quan parlem de voluntariat? Josep Lluís Riera Moll, expert en temes de participació social i membre de la Plataforma de Voluntariat de les Illes Balears
	18-20 h	Què és tot això del voluntariat en salut? Pilar Llompart, psicòloga i voluntària d'ASPANO
25-11-14 Gaspar M. Jovellanos	16-18 h	Educació per al desenvolupament (EpD) Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS
	18-20 h	Atenció a col·lectius més vulnerables (infància, persones grans, immigrants...) Paloma Martín i Xavier Mesquida, de Metges del Món Illes Balears
01-12-14 Gaspar M. Jovellanos	16-18 h	Aspectes ètics del voluntariat Cristina Moreno, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia
	18-20 h	Aspectes legals del voluntariat en l'àmbit de la salut Joana Adrover, advocada i professora col·laboradora de Creu Roja Espanyola
02-12-14 Gaspar M. Jovellanos	16-18 h	Voluntariat en l'àmbit hospitalari Damiana M. Pérez, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia
	18-20 h	Comunicació i habilitats socials en l'àmbit de la salut Pilar Llompart, psicòloga i voluntària d'ASPANO
03-12-14	16-17 h Guillem Cifre de Colonya	Ghana: la fisioteràpia, un camí a la salut Projecció de l'audiovisual de la col·lecció UIB Càmera i Cooperació
	17-18 h Gaspar M. Jovellanos	Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible (OUSIS) Aina Riera, tècnica de l'OUSIS Presentació de l'OCDS Joan Nadal, personal de l'OCDS
	18-19.30 h Gaspar M. Jovellanos	Experiències de voluntariat en salut Participació d'entitats i persones voluntàries: Marta Rotger, voluntària del programa INEDITHOS

		Martine Marie Genevieve, voluntària de l'entitat Associació de voluntaris de Cures Pal·liatives de les Illes Balears (DIME) Caterina Sbert, voluntària de l'entitat Metges del Món
	19.30-20 h	Avaluació participativa del curs

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)	24	6	30
Persones que comuniquen baixa	8	2	10
Persones amb certificat ECTS (aprofitament)	12	3	15
Persones amb certificat d'assistència (assistència mínima del 80%)	3	0	3

[Curs de voluntariat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.](#)

Dates de realització: 2, 3, 4 i 11 de març de 2015, de 9 a 14 hores.

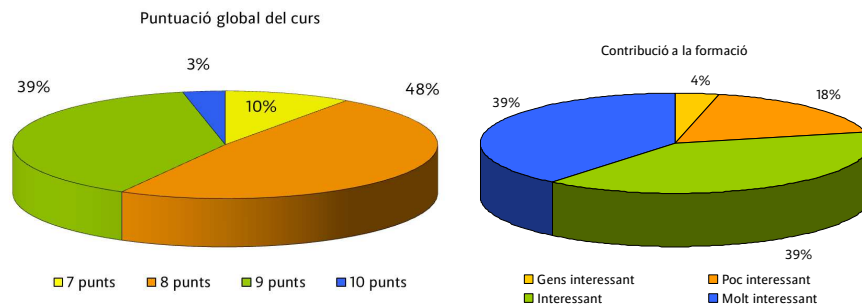
Videoconferència. Lloc de realització: Mallorca: Gaspar M. de Jovellanos aula AV01. Seu universitària d'Eivissa i Formentera: aula AV07. Seu universitària de Menorca: sala reunions.

Data	Horari	Sessió
02-03-2015	9.00-11.00 h	De què parlem quan parlem de voluntariat? Margarida Gayà, experta en voluntariat i participació social
	11.00-14.00 h	Jugant a saber que és la cooperació al desenvolupament Joan Nadal, tècnic de l'OCDS
03-03-2015	9.00-11.30 h	Qui és qui en la cooperació al desenvolupament? Pau de Vilchez, professor del Departament de Dret Públic
	11.30-14.00 h	Per què és important la participació social? Xavier Torrens, expert en voluntariat i participació social
04-03-2015	9.00-11.30 h	Què puc fer jo per canviar el món? Núria Alemany, experta en moviments socials
	11.30-14.00 h	Experimentant amb les nostres emocions, els sentiments i les pors Antònia Pades, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia
11-03-2015	09.00-10.00 h	Mobilitat i programes de Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD) Aina Gayà, personal de l'OCDS
	10.00-12.00 h	Apropar-nos a l'educació per al desenvolupament (EpD) Ruth Escibano, coordinadora de l'OCDS
	12.00-13.30 h	Compartint experiències en l'àmbit de la cooperació Persones convidades participants en programes de la UIB Conducció de la sessió: Ruth Escibano, coordinadora de l'OCDS
	13.30-14.00 h	Prova escrita d'aprofitament Avaluació participativa del curs

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)			
Mallorca	27	13	40
Eivissa	2	0	2
Menorca	0	0	0

Persones que obtenen certificació:	20	12	32
Certificat d'aprofitament (1 ECTS)	11	8	19
Certificat d'assistència (mínim 80%)	9	4	13

Curs de voluntariat en l'àmbit de l'equitat de gènere.

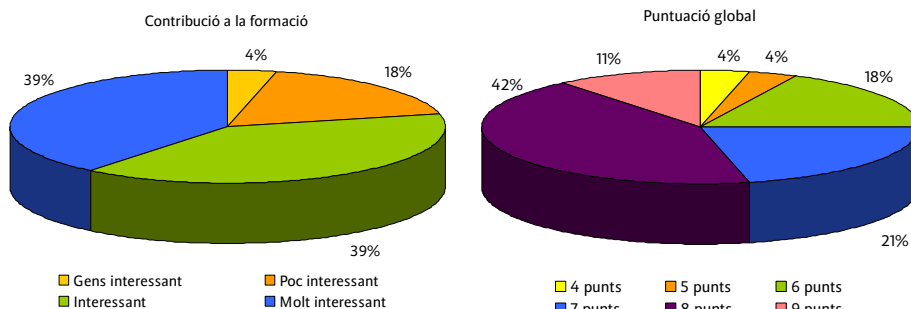
Dates de realització: 5, 6, 12 i 13 de març de 2015, de 16 a 21 hores. Lloc de realització: aula AA11 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos. Curs gratuït i amb reconeixement d'1 ECTS. Al quadre següent se'n pot consultar el programa:

Data	Horari	Sessió
5-3-2015	16- 17 h	De què parlem quan parlem de voluntariat? Joan Nadal, tècnic de l'OCDS
	17-19 h	I tot això del gènere, de què va? Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS
	19-21 h	Conferència «Lo que ganaron y lo que perdieron las mujeres de la Primavera árabe» , a càrrec de Nazanin Armanian, escriptora i periodista persa, sala d'actes de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos
6-3-2015	16-18.30 h	Marc legal des de la perspectiva de gènere Valentina Milano, professora del Departament de Dret Públic (àrea de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals)
	18.30-21 h	Acostant-nos a l'educació per al desenvolupament per una ciutadania global (EpD) Aina Gayà, personal de l'OCDS
12-3-2015	16-18.30 h	Noves masculinitats: repte cap a la igualtat Miquel Far, psicòleg responsable de l'empresa EIMAPsicologia i col·laborador de l'associació CONEXUS
	18.30-21 h	Dones migrades i prostitució M. Magdalena Alomar, coordinadora de projectes, i Xisca Plasencia, educadora social del Casal Petit
13-3-2015	16-18.30 h	Situació actual enfront de la violència de gènere Esperança Bosch, professora del Departament de Psicologia i directora de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere de la UIB
	18.30-20.30 h	Presentació de l'OCDS Experiències de voluntariat en l'àmbit de l'equitat de gènere Elena Muñoz, tècnica de referència del programa Perspectiva de gènere i coeducació de Creu Roja Joventut. Marta Guijarro, voluntària del Casal Petit - Enrique Urbano, Agència de les Nacions Unides per als Refugiats/ades de Palestina al Pròxim Orient (UNRWA). Julia Gallo, voluntària de Metges del Món Illes Balears. Modera la taula rodona: Aina Gayà
	20.30-21 h	Avaluació, qüestionari de valoració i indicacions sobre el treball autònom

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	32	4	36

(formulari emplenat)			
Persones que comuniquen baixa	6	0	6
Persones participants (%)	25	4	29
Persones amb dret a certificat:	24	3	27
Assistència	7	2	9
Aprofitament (ECTS)	17	1	18

Curs de voluntariat en l'àmbit socioeducatiu

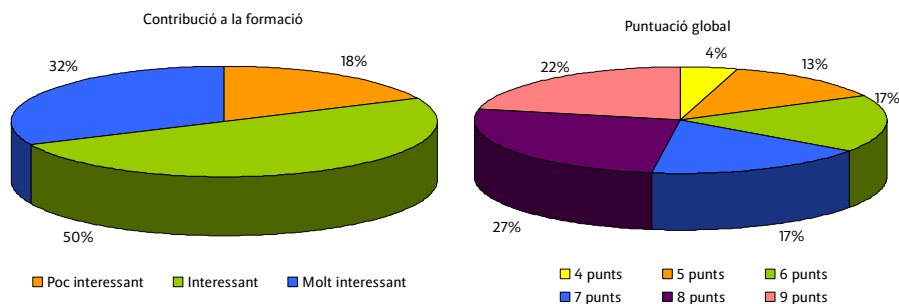
Dates de realització: 16, 17, 23 i 24 d'abril de 2015, de 16 a 21 hores. Lloc de realització: Aula 5 de l'edifici Sa Riera. Curs gratuït i amb reconeixement d'1 ECTS. Al quadre següent se'n pot consultar el programa:

Data	Horari	Sessió
16-04-2015	16.00-18.30 h	De què parlem quan parlem de voluntariat? Antònia Abraham, experta en participació social i voluntariat
	18.30-21.00 h	Què he de saber per intervenir en l'àmbit socioeducatiu? Josep Lluís Oliver, doctor en Pedagogia i professor titular de Pedagogia Social
17-04-2015	16.00-18.30 h	Dins un hospital? Sebastià Verger, professor del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació; i responsable del programa INeDITHOS (Intervenció i Investigació per a la Inclusió Educativa i Tecnològica dins l'àmbit Hospitalari)
	18.30-21.00 h	Fer de la comunitat un entorn d'aprenentatge Joan Radó, director CEIP Pintor Joan Miró
23-04-2015	16.00-18.30 h	L'oci i el temps lliure, una eina educativa Silvia Marote, projecte educatiu Naüm
	18.30-21.00 h	Mesures integradores i educatives, per a situacions de risc d'exclusió Núria López Roca, coordinadora de les unitats docents adscrites als Centres de Menors que executen mesures de privació de llibertat regulades a la Llei penal juvenil 5/2000.
24-04-2015	16.00-18.00 h	Educació per al desenvolupament (EpD) Aina Gayà, personal de l'OCDS
	18:00-19.00 h	Presentació de l'OCDS Joan Nadal, personal de l'OCDS
	19.00-20.30 h	Experiències de voluntariat socioeducatiu Taula rodona amb persones voluntàries de l'àmbit. Condueix la sessió Joan Nadal, de l'OCDS
	20.30-21.00 h	Avaluació participativa del curs Joan Nadal, personal de l'OCDS

Respecte a les dades de participació, al quadre següent es presenten de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)	19	10	29
Persones que comuniquen baixa	2	0	2

Persones participants (%)	13	8	21
Persones amb dret a certificat:	14	9	23
Assistència	8	5	13
Aprofitament (ECTS)	6	4	10

Dades de participació de tots els cursos de voluntariat

	Persones inscrites	Dones	Homes
Curs de voluntariat en l'àmbit socioeducatiu Dates de realització: 16, 17, 23 i 24 d'abril de 2015, de 16 a 21 hores	27	17	10
Curs de voluntariat en l'àmbit de l'equitat de gènere Dates de realització: 5, 6, 12 i 13 de març de 2015, de 16 a 21 hores	33	29	4
Curs de voluntariat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament Dates de realització: 2, 3, 4 i 11 mes de març de 2015, de 9 a 14 hores	42	29	13
Curs de voluntariat en l'àmbit de la inserció social Dates de realització: 10, 11, 12, 17 i 18 de novembre de 2014	42	36	6
Curs de voluntariat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament Dates de realització: 14, 15, 21 i 22 de novembre de 2014	40	33	7
Curs de voluntariat en l'àmbit de la salut Dates de realització: 24 i 25 de novembre, 1, 2 i 3 de desembre de 2014	24	20	4
Formació a Menorca: Comunicació, participació, voluntariat i noves narratives Dates de realització: 21 i 22 de novembre de 2014	18	16	2
	226	180	46

2.4. Cursos de formació per al personal de la UIB

Durant el curs 2014-15 s'han ofert tres cursos en diferents temàtiques que tenen com a objectiu dotar de més coneixements i capacitat el personal d'aquesta universitat i, com a tal, representen una aposta seriosa per elevar el nivell del nostre capital humà, en tots els vessants possibles. A continuació es detallen les accions formatives impartides en el marc dels plans de formació interna:

Pla de formació 2015 de la Universitat de les Illes Balears

Introducció a la cooperació universitària al desenvolupament (CUD): conceptes bàsics i intervenció (GP2002705)

Durada: 10 hores.

Dates de realització: 14, 15, 16, 21 i 23 d'abril de 2015.

Horari: de 16 a 18 hores.

Professorat: Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS, Joan Nadal, tècnic especialista de l'OCDS, Berta Artigas i Elisa Bosch, professores del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

Participació: 27 participants (25 dones i 2 homes).

Educación para el Desarrollo (EpD) en el marc de II Pla de formació en línia del G9

Durada: 20 hores.

Dates de realització: del 2 al 16 de març de 2015.

Horari: en línia.

Professora: Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS.

Participació: 36 persones (29 dones i 7 homes) dels diferents serveis i unitats de XX universitats del G9.

Pla de formació per al personal docent i investigador

Educació per al desenvolupament (EpD)

Durada: 4 hores.

Data de realització: 19 de maig de 2015.

Horari: de 10 a 14 hores.

Professora: Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS.

Participació: 7 persones (4 dones i 3 homes).

2.5. XI Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament (EpD)

Durant el curs 2014-15 el Comitè d'EpD de la Comissió de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB, òrgan competent en la resolució de la convocatòria, ha avaluat i seleccionat les sol·licituds presentades, a partir d'una proposta inicial realitzada per l'OCDS, i s'han concedit ajuts per un import total de 16.467,82 amb càrrec a la partida que la UIB destina a cooperació al desenvolupament i solidaritat.

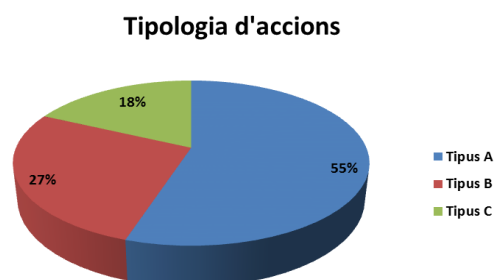
En el primer termini de presentació de sol·licituds en el marc de la XI convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament, es presentaren 7 sol·licituds i s'aproven 4, i en el segon termini es presentaren 9 i s'aproven 7 establerts, de manera que han estat executades d'onze (11) accions d'EpD a càrrec de trenta-vuit (38) membres de la comunitat universitària de set (7) departaments i estudis diferents, amb la col·laboració de dues (2) ONGD de les Illes Balears (Enginyeria sense Fronteres i Fundació de Solidaritat Amaranta), amb el suport de (4) grups de recerca i dues (2) entitats més. A continuació, una taula resum:

	Accions d'EpD	Responsable i vinculació UIB	Organització Departament / Grups de recerca i entitats col·laboradores	Ajut concedit
1	Curs Teatre de l'Oprimat. El teatre com a eina d'intervenció social	Antònia Darder Mesquida PDI	Departament de PAPE i MAT Intervencions	1.750 €
2	III Curs sobre conflictes contemporanis: qüestions actuals sobre els reptes i amenaces del nou ordre mundial	Margalida Capellà Roig PDI	Departament de Dret Públic	1.720 €
3	I Cinefòrum Socioambiental	Nicolás Pérez de la Mora Alumne	Departament de Física i Enginyeria sense Fronteres	727,50 €
4	Publicació: «Hacia una nueva colonización del Caribe. Turismo y transformaciones urbanas en el Centro Histórico de La Habana y la Ciudad Colonial de Santo Domingo»	Jesús González Pérez PDI	Departament de Ciències de la Terra i Oficina del Historiador de la Ciudad de la Habana	1.170,32 €
5	Curs: «Islamofòbia de	Miquel Àngel Oliver	Departament de Filosofia i	1.900 €

	gènere: eines per descolonitzar la mirada»	PDI	Treball Social i grup de recerca Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques (DGIPP)	
6	Curs: «El teatre com a eina d'intervenció social i educativa»	Gemma Tur Ferrer PDI	Departament de PAPE i El Xiringuito Teatre i Comunitat Seu universitària d'Eivissa i Formentera	1.400 €
7	IV Jornades d'Estudis Feministes en Religió «Més enllà de les religions, pensem les religions: poder, plaer i saviesa»	Fernanda Caro PDI	Departament de Filosofia i Treball Social i DGIPP	2.300 €
8	Jornades de Renda Bàsica. El dret a l'existència	Míriam Mur Gil Alumna	Departament de Filosofia i Treball Social	1.500 €
9	Seminari: «Tràfic de menors en frontera. Nous mecanismes de captació i mobilitat entre països»	Lluís Ballester PDI	Departament de PAPE , Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social (GIFES) i Fundació de Solidaridad Amaranta	1.100 €
10	Seminari: Repensar Síria: Conflictes i reptes	Rubèn Comas PDI	Facultat d'Educació i LIU (Leaders of Inter – Religious Understanding Programme / Danmission)	1.000 €
11	Exposició: <i>Yachay, wiñay, munay (aprendre, créixer, estimar)</i>	Carmen López Alumna	Màster en Formació de Professorat	1.900 €

Al gràfic següent es detalla la distribució segons la tipologia (A, B i C):

- Tipus A: **Accions d'educació i/o formació**, que ajudin a comprendre els problemes i les seves causes, a conscienciar i a promoure la participació social: organització de cursos, seminaris, tallers, entre d'altres.
- Tipus B: **Accions de sensibilització**, que informin i alertin sobre situacions d'injustícia i sobre les causes de la pobresa, que difonguin propostes d'actuació i rompin el cercle viciós d'ignorància-indiferència-ignorància: organització de conferències, taules rodones, campanyes, cinefòrums, entre d'altres.
- Tipus C: **Accions de difusió d'experiències** de membres de la comunitat universitària mitjançant material o recursos d'EpD: exposicions, documents audiovisuals, contes, publicacions d'experiències i/o dels resultats d'una recerca (llibres, fullets...), entre d'altres.

Les temàtiques tractades són molt diverses: drets humans, interculturalitat, participació ciutadana, equitat de gènere, sostenibilitat ambiental i conflictes contemporanis i situació política actual.

Va haver una acció aprovada en el marc de la X convocatòria d'ajuts per a accions d'EpD "IV curs introductori d'educadors i educadores per al desenvolupament (Menorca)" que va ser posposada per motius justificats i es va realitzar durant al curs acadèmic 2014-15.

Les accions realitzades són les següents:

1. Curs Teatre de l'Oprimat. El teatre com a eina d'intervenció social

Responsable: Antònia Darder Mesquida, professora del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Ajut concedit: 1.750 euros

Objectius:

- Donar a conèixer la història i els fonaments del teatre de l'oprimat.
- Presentar les eines bàsiques per a la realització d'una contextualització sobre temàtiques de caire social, a partir d'eines bàsiques que ens ofereix la sociologia.
- Obtenir els coneixements bàsics a la hora de definir i classificar un conflicte o una situació d'opressió i fer-ne el diagnòstic.
- Presentar les principals eines de comunicació que fa servir el teatre de l'oprimat per establir un nivell de comunicació i participació òptim entre els usuaris o alumnes que afavoreixi el procés d'anàlisi i creació col·lectiva.
- Donar eines per a treballar les habilitats socials i comunicatives dels usuaris o alumnes.
- Obtenir recursos propis del teatre de l'oprimat i de la gestió de conflictes, per treballar entorn dels valors de la interculturalitat, la cooperació, la coresponsabilitat i la participació activa.
- Crear espais d'anàlisi i presa de consciència sobre la realitat del nostre entorn que potenciïn l'esperit crític dels usuaris o alumnes.
- Aprendre noves formes de combatre els prejudicis i prevenir conductes de risc que poden conduir a situacions de marginació o exclusió social.

Dates: Els dimecres; 4, 11, 18, 25 de març; 1, 15, 22, 29 d'abril i 6 i 13 de maig de 17.30 a 20 h.

Lloc: Aula de Teatre A de l'edifici Guillem Cifre de Colonya.

Activitats: Creat pel director teatral brasiler Augusto Boal, el teatre de l'oprimat promou el teatre com a forma d'expressió fonamental de les persones que volen transformar la seva realitat social. En els orígens rep influència del teatre èpic de Bertolt Brecht i de la pedagogia de l'oprimat de Paulo Freire, i comprèn un conjunt d'exercicis, jocs i tècniques teatrals que donen una nova dimensió al teatre i el converteixen en un instrument eficaç per al diàleg, la comprensió i la recerca d'alternatives als problemes socials i interpersonals, així com per a la gestió eficaç dels conflictes. Així, el curs, de 20 hores de durada, s'ha dut a terme entorn d'aquests quatre eixos, que s'han desenvolupat entorn de quatre objectius transcendents:

- Eliminar la distància socialment creada entre el poble i la cultura

- Promoure la justícia social
- Fomentar la gestió positiva dels conflictes
- Transformar l'espectador (ésser passiu) en protagonista de l'acció dramàtica (subjecte actiu i creador) i, a través d'aquesta transformació, lliurar-lo de les limitacions imposades per les institucions socials opressores i estimular-lo a reflexionar sobre el passat, per canviar el present i inventar un futur. El teatre es converteix així en un assaig per a la vida real.

Participació: 23 persones, el nombre màxim de places, de les quals 14 (13 dones i 1 home) han obtingut el corresponent certificat d'assistència.

2. III Curs sobre conflictes contemporanis: qüestions actuals sobre els reptes i amenaces del nou ordre mundial

Responsable: Margalida Capellà Roig, professora del Departament de Dret Públic

Ajut concedit: 1.720 euros

Objectius:

- Proporcionar elements de reflexió sobre conflictes contemporanis
- Donar a conèixer el paper de la societat civil en la construcció de la pau
- Reflexionar sobre els conflictes i la legalitat internacional
- Donar elements per a una lectura crítica de les informacions que ofereixen els mitjans de comunicació sobre els conflictes contemporanis
- Proporcionar recursos bibliogràfics i coneixement de fonts informatives per aprofundir en l'estudi dels conflictes contemporanis

Dates: 18 i 19 de desembre de 2014

Lloc: Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma)

Activitats:

Dijous, 18 de desembre, de 16 a 21 hores

- *Què passa realment a Ucraïna?* Carlos Taibo, professor de ciències polítiques de la Universitat Autònoma de Madrid.
- *On són els Estats mentre les ONG lluiten a primera línia contra l'ebola?* Pere Joan Pons, llicenciat en dret i periodisme, ex membre de Metges Sense Fronteres.
- *Cas Snowden: a quines llibertats podem arribar a renunciar per garantir la nostra seguretat? (primera part).* Margalida Capellà, professora de dret internacional públic de la UIB.

Divendres, 19 de desembre, de 16 a 21 hores

- *Cas Snowden: a quines llibertats podem arribar a renunciar per garantir la nostra seguretat? (segona part).* Margalida Capellà, professora de dret internacional públic de la UIB.

- *Com es viu en el dia a dia el conflicte entre Israel i Palestina?* Enric Gonyalons, llicenciat en història i coordinador de l'ONG Fundació Mundubat a Palestina.
- *El procés de pau a Colòmbia: punt i final?* Jaume Suau, professor d'història contemporània de la Universitat de Barcelona.

Participació: Al curs s'hi han inscrit 48 persones. D'aquestes, 7 han renunciat pocs dies abans de l'inici del curs. De 41 persones, 28 (14 homes i 14 dones) han obtingut el corresponent certificat d'assistència. Cal dir que a més, algunes persones no inscrites han assistit sessions puntuals, sobretot a la conferència del Sr. Taibo.

3. I Cinefòrum Socioambiental

Responsable: Nicolás Pérez de la Mora, alumne dels estudis de Física

Ajut concedit: 725,5 euros

Objectius:

- Mostrar la problemàtica de la gestió dels diferents temes a tractar: electrònica ètica, sobirania alimentària i energies renovables, a la comunitat universitària.
- Sensibilitzar la comunitat universitària per despertar la consciència crítica respecte als temes tractats.
- Obrir noves idees en relació amb els temes tractats entre l'alumnat de la UIB.
- Arribar a l'alumnat universitari de diferents branques de coneixement, com ara geografia, ecologia, enginyeria, filosofia.
- Incloure una visió global dins la problemàtica de l'electrònica ètica, la sobirania alimentària i les energies renovables a les Illes Balears.
- Estimular la recerca i la investigació a través dels grans problemes de la societat contemporània.
- Denunciar els usos i els abusos dels recursos que es fan a les Illes Balears. Plantejar qüestions i diferents respostes mitjançant la metodologia d'activitats participatives.
- Activar la cultura i la ciutadania lliure des de la Universitat.
- Reforçar el vincle de la UIB amb el grup de voluntaris i voluntàries d'ESF-IB i l'associació Manglar.
- Treballar des de la UIB i amb altres entitats interessades en diferents temes.

Dates: 3, 5 i 12 de març de 2015

Lloc: aula 17 de l'edifici Guillem Colom Casasnovas. Campus universitari, Palma

Activitats:

Dimarts 3 de març

Electrònica ètica: què hi ha darrere el teu mòbil?

Ponent: Alejandro Bachiller, responsable de l'organització del Cinefòrum Electrònica Ètica. Investigador en un grup d'enginyeria biomèdica i en un grup d'electrònica ètica.

Documental: *The story of electronics*

Dijous 5 de març

Sobirania alimentària: la poderosa agricultura europea

Ponent: Marta Ferriol Ubach, responsable de la direcció del Cinefòrum de Sobirania Alimentària. Consultora ambiental.

Documental: *Soberanía alimentaria: la poderosa agricultura europea*

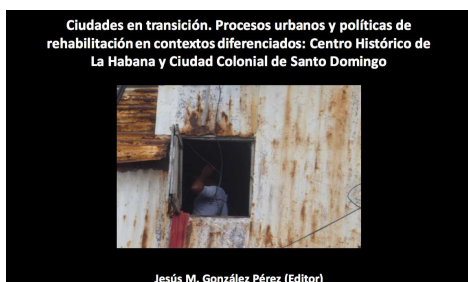
Dijous 12 de març

Energies renovables

Ponent: David Villen, responsable de l'organització del Cinefòrum Energia Renovable.
Expert en energies renovables i tècnic en projectes de cooperació.
Documental: *Mana Kanchu*

Participació: Hi han participat una vintena de persones, la majoria externa a la UIB i vinculada a l'entitat ESF.

4. Publicació: «Hacia una nueva colonización del Caribe. Turismo y transformaciones urbanas en el Centro Histórico de La Habana y la Ciudad Colonial de Santo Domingo»

Responsable: Jesús González Pérez, professor del Departament de Geografia

Ajut concedit: 1.170,32 euros

Objectius:

- Contribuir a educar i formar tant la societat en què s'emmarca l'estudi (Cuba, República Dominicana i països del Carib en general) com l'alumnat i el professorat de la UIB que treballa en temes afins.
- L'important material fotogràfic i cartogràfic aportat, degudament completat amb anàlisis científiques rigoroses i ben documentades, contribueix a la seva difusió i visibilitat entre diferents col·lectius i grups socials.

Dates: 28 de setembre de 2015 a les 18.30hores

Lloc: aula ASSAL05 de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda (campus universitari).

Activitats: acte de presentació del llibre en el marc d'una assignatura de grau i obert a totes les persones interessades.

Participació: a l'acte de presentació hi ha participat un grup de 65 persones.

5. Curs: «Islamofòbia de gènere: eines per descolonitzar la mirada»

Responsable: Miquel Àngel Oliver, professor del Departament de Filosofia i Treball Social

Ajut concedit: 1.900 euros

Objectius:

- Adquirir coneixements bàsics sobre l'islam i la seva heterogeneïtat.
- Desnaturalitzar la mirada essencialista envers les persones musulmanes.
- Descodificar els missatges islamòfobs abocats als mitjans de comunicació i d'entreteniment generalista (sèries de TV, etc.).
- Descobrir en les pròpies pràctiques quotidianes el biaix de pensament colonial.
- Desenvolupar eines per reconèixer i desarmar prejudicis envers l'islam a la nostra vida quotidiana.

- Elaborar unes guies de bones pràctiques que puguin ser adoptades en els contextos laborals i associatius de cadascuna de les persones assistents.

Dates: del 20 al 24 de juliol de 17 a 21 hores.

Lloc: aula 0 de l'edifici Sa Riera (c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, Palma).

Activitats:

Introducció a l'islam:

- Conceptes bàsics
- Dimensions religioses, polítiques i culturals
- La confusió món àrab - món musulmà
- L'islam a Europa
- Dimensions religioses, polítiques, culturals, identitàries

Alteritat: de l'orientalisme a la teoria postcolonial

- Construcció de l'alteritat
- Orientalisme: Edward Said en el present
- Teoria postcolonial i feminismes postcolonials
- Feminismes negres i feminismes islàmics

Islamofòbia i islamofòbia de gènere

- Conceptes generals
- Racisme subliminar
- Islamofòbia de gènere
- Aliances i interseccionalitat
- Convidada Loreto Lares, amb la sessió «*Pinkwashing* i islamofòbia de gènere: quan parlem d'Israel i Palestina»

Representació de l'islam als mitjans de comunicació

- La construcció d'«allò altre»
- Les imatges com a missatge
- Hollywood, de la catifa màgica a la guerra per la civilització
- La mirada des-exotitzada

Sessió de debat i tancament

A partir dels punts més interessants o les preocupacions que proposi el grup, s'ha construït conjuntament l'última sessió, mostrant la manera de desmuntar discursos islamòfobs a partir de casos concrets proposats pel grup, o treballant amb més profunditat alguns dels temes vists.

Participació: Al curs hi han participat 86 persones, de las quals 42 (38 dones i 4 homes) han obtingut certificat.

6. Curs: «El teatre com a eina d'intervenció social i educativa»

Responsable: Gemma Tur Ferrer, professora del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

Ajut concedit: 1.400 euros

Objectius:

- Conèixer altres metodologies orientades a estimular la creativitat i la reflexió crítica de l'alumnat mitjançant recursos artístics (teatre, expressió corporal, anàlisi interactiva d'imatges i textos, escriptura i recursos plàstics).
- Aprendre tècniques de creació col·lectiva.
- Establir un nivell de comunicació i participació òptim en el grup d'alumnes, afavorint el procés de reflexió i creació col·lectiu.
- Treballar les habilitats socials i comunicatives dels alumnes.
- Obtenir recursos nous per treballar entorn dels valors de la interculturalitat, la cooperació, la coresponsabilitat i la participació activa.
- Crear espais d'anàlisi i presa de consciència sobre la realitat del nostre entorn, que potenciïn l'esperit crític dels alumnes.
- Aprendre noves formes de combatre els prejudicis i prevenir conductes de risc que poden conduir a situacions de violència de gènere o d'exclusió social.
- Aprendre a reconèixer i analitzar situacions «quotidianes» d'opressió o conflicte, per tal de cercar alternatives que permetin canviar-les.

Dates: els dilluns 20 d'abril, 27 d'abril, 4 de maig, 18 de maig i 25 de maig de 17.30 a 21 hores i 29 de maig de 17 a 19.30 hores.

Lloc: Seu de la UIB a Eivissa (aula gran de l'edifici de l'antiga Comandància)

Activitats:

1. Introducció al Teatre d'Intervenció Social

- Per què es pot utilitzar el teatre com a eina educativa i de transformació social?
- Arsenal de jocs del teatre de l'oprimit
- Exercicis de teatre de l'escolta

2. Fonaments i filosofia del teatre de l'oprimit (TO): principal metodologia teatral utilitzada en els processos d'intervenció social i educativa. Desenvolupada i sistematitzada pel dramaturg i director Augusto Boal com a forma d'expressió per a les persones que volen transformar la seva realitat social.

- Teatre imatge. Tècnica del TO que utilitza l'expressió corporal i facial com a vehicle de comunicació.
- Teatrefòrum. Tècnica fonamental del teatre de l'oprimit que té com a objectiu la reflexió i la cerca de solucions i alternatives a situacions d'opressió i dificultat social, mitjançant la creació col·lectiva d'escenes i personatges basats en les pròpies vivències.
- Estètica de l'oprimit. Tècnica del TO que fusiona el teatre amb altres formes d'expressió artística com la pintura, l'escultura, la música o l'escriptura i les integra en el procés creatiu teatral.

3. Introducció a altres tècniques de teatre per a la intervenció social i educativa

- Bagul màgic: metodologia del teatre de l'escolta, desenvolupada per Moisès Mato, l'objectiu de la qual és desenvolupar la creativitat, la sensibilitat i la imaginació dels infants mitjançant el joc teatral i la manipulació de materials quotidians.
- Pretext dramàtic: tècnica creada i desenvolupada per l'autor britànic Allan Owens, a partir de la qual s'analitzen i exploren els diferents significats d'un text amb estructura senzilla (un conte, una faula, un poema...). El text esdevé així l'excusa (el «pretext») per poder parlar sobre conflictes, decisions, emocions, etc.

4. Activitats aplicades al treball de temes específics: l'exclusió social, l'assetjament escolar, la identitat de gènere i la igualtat, la comunicació, la resolució de conflictes, l'anàlisi de la publicitat i el consumisme.

5. Orientacions finals sobre la metodologia de treball amb el grup d'alumnes o col·lectiu de persones.

Participació: S'hi han inscrit 25 persones, el nombre màxim de places, de les quals 22 (20 dones i 2 homes) han obtingut el certificat d'assistència.

7. IV Jornades d'Estudis Feministes en Religió «Més enllà de les religions, pensem les religions: poder, plaer i saviesa»

Responsable: Fernanda Caro Blanco, professora del Departament de Filosofia i Treball Social
Ajut concedit: 2.300 euros

Objectius:

- Reflexionar sobre les categories d'anàlisi que es construeixen des de les ciències socials per abordar el sistema de creences, el fet religiós i les pràctiques de les dones en la tensió que existeix en la dicotomia públic/privat.
- Reflexionar críticament sobre el fet religiós i la seva incidència en la vida quotidiana.
- Revisar, també de forma crítica, la teoria i el moviment feminista actual que mostra les diferents construccions de ser/estar/fer com a dona/es.
- Abordar el material teòric crític dels feminismes postcolonials que cerquen comprendre la tensió entre la modernitat secular i l'avanç dels fonamentalismes religiosos.
- Proposar accions concretes d'intervenció en l'espai públic/polític compromeses amb la configuració d'un present despatriarcalitzat, descolonitzat i antiracista, que alliberi de cada un dels eixos d'opressió sobre les dones.

Dates: del 13 al 17 de juliol de 2015 de 10 a 13 hores i de 17.30 a 20.30 hores.

Lloc: aula 0 de l'edifici Sa Riera, c/ de Miquel dels Sants Oliver, 2, Palma.

Activitats:

Dilluns 13 de juliol de 10 a 13 h Benvinguda / Inscripcions

Obertura, a càrrec de Fernanda Caro, María Gómez Garrido (DGIPP-UIB) i Ruth Escribano (OCDS-UIB)

Memòria i recorregut de les Jornades d'Estudis Feministes en Religió, a càrrec d'Andrea Beltramo (DGIPP-UIB)

Presentació de les IV JEFR 2015, a càrrec de Rosa Cursach Salas (DGIPP-UIB)

Dilluns 13 de juliol de 17.30 a 20.30 h

"Feminismes i poder popular: una mirada des de l'epistemologia del Sud", ponència a càrrec d'Antoni Aguiló (Universitat de Coïmbra, Portugal)

* Presentació del llibre *Injusticias de género en un mundo globalizado. Conversaciones con la teoría*, de Nancy Fraser, a càrrec de Maria Antònia Carbonero Gamundí (DGIPP-UIB), Silvia Levín (Universitat de Rosario, Argentina, via Skype), Rosa Cobo (Universitat de la Corunya) i Rosa Cursach Salas (DGIPP-UIB)
Associació Vermut Solidari, c/ dels Hostals, 3, Palma.

Dimarts 14 de juliol de 10 a 13 h. Eix poder (política-religió)

"La religió del poder, el poder de la religió", xerrada taller a càrrec de Rosa Cursach Salas (DGIPP-UIB)

Dimarts 14 de juliol de 17.30 a 20.30 h. Eix poder (política-religió)

"Còctel debat: Feminismes que ens fan felices"

Moderadora: Meritxell Esquirol (UIB). Hi participaran diferents integrants de col·lectius feministes de les Illes Balears

Dimecres 15 de juliol de 10 a 13 h Eix plaer / agència

"Politzar la alegría, desterritorializar el encierro", xerrada taller a càrrec d'Andrea Beltramo (DGIPP-UIB)

Dimecres 15 de juliol de 17.30 a 20.30 h. Eix plaer / agència

Presentació del projecte *Úter*, a càrrec de Tonina Matamalas i Carles G O'd
<https://www.facebook.com/projecteuter>

Dijous 16 de juliol de 10 a 13 h. Eix saviesa / coneixement

"Cómo se organizan las mesoamericanas por una vida digna", ponència a càrrec de Cristina Henríquez (moviment de dones i feministes procedents d'organitzacions de dones, organitzacions feministes i organitzacions mixtes del sud de Mèxic, Guatemala, Hondures, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica i Panamà)

Dijous 16 de juliol de 18 a 20 h. Eix saviesa / coneixement

"Nuestros cuerpos y el neoliberalismo", taller a càrrec de Cristina Henríquez

Divendres 17 de juliol de 10 a 13 h. Eix saviesa / coneixement

"Retazos de sabiduría", conferència a càrrec de Pilar de Miguel (Escola Universitària de Magisteri Begoñako Andra Mari BAM / Universitat de Deusto)

* Altres activitats en el marc de les jornades:

Dissabte 18 de juliol a les 19.30 h.

Presentació del llibre *Kiribati*, de Maria Antònia Massanet, i el fotollibre *Dins el safareig*, poesia d'Aina Riera i fotografia de María José Ribas. Participen en la presentació les autores, acompanyades per Marta Sbert, Rosa Cursach Salas i Andrea Beltramo

Espai Transitant, c/ del Socors, 16, baixos, Palma.

Diumenge 19 de juliol a les 20.30 h.

Peça teatral: Rita, aullando (treball en procés), a càrrec d'Andrea Beltramo. Tertúlia posterior conduïda per Mary Alonso Ortegón, a partir dels continguts de l'obra, en diàleg amb els continguts de les jornades

Cafè A Tres Bandas, pl. de Barcelona, 20, Palma.

Festa de cloenda

Participació: S'hi han inscrit unes 60 persones, de les quals 14 (13 dones i 1 home) han tingut certificat d'assistència. Tot i que hi ha una diferencia important, l'activitat ha estat un èxit, ja que a totes les sessions hi han participat un gran nombre de persones (mínim 40 a cada una). A més, cal destacar que en molts casos el públic assistent ha estat diferent, segons la sessió.

8. Jornades de Renda Bàsica. El dret a l'existència

Responsable: Míriam Mur Gil, alumna dels estudis de Treball Social

Ajut concedit: 1.500 euros

Objectius:

- Oferir tant a l'alumnat de la UIB com al públic en general coneixements que els permetin aprofundir en la comprensió del programa de renda bàsica, guiats per experts en la matèria.
- Crear un espai de reflexió, debat, aclariment i resolució de dubtes sobre el programa de renda bàsica per a tots els assistents.
- Facilitar els coneixements necessaris sobre el programa de renda bàsica, que permetin als assistents desenvolupar una actitud crítica sobre la matèria.

Dates: 16 i 17 d'abril de 2015.

Lloc: sala d'actes de l'edifici Anselm Turmeda. Campus UIB.

Activitats:

Dia 16 de 16 a 21 hores

VISIÓ ECONÒMICA: *És possible finançar la renda bàsica?*

Presentació de les Jornades

Conferència: Daniel Raventós. Doctor en Ciències Econòmiques. Professor de la Universitat de Barcelona. Presentat per Míriam Mur.

Debat i pausa

Activitat cultural

Taula rodona moderada per Fernanda Caro.

- Pere Albertí. Comitè Ètic de Caixa Colònia.
- Amadeo Spadaro. Professor d'Economia Aplicada de la UIB.
- Josep Valero. Ateneu Pere Mascaró.

Dia 17 de 9 a 14 hores

VISIÓ SOCIAL: *Renda bàsica, assistencialisme o drets de ciutadania?*

Conferència: Ana Arriba. Doctora en Sociologia. Professora de la Universitat d'Alcalá de Henares. Presentada per Alfonso López.

Debat i pausa

Documental: *Horitzons invisibles*.

El presenten: Josefina Muñoz i Laura Ríos.

Taula rodona moderada per Miquel Àngel Oliver.

- Representant de Càritas Mallorca.
- Carme Muñoz. Coordinadora EAPN - Illes Balears.
- Tòfol Sastre. Responsable RMI IMAS.

Dia 17 de 16 a 20 hores

VISIÓ POLÍTICA: *La renda bàsica com a compromís polític?*

Conferència: Juan Carlos Monedero. Doctor en Ciències Polítiques i Sociologia. Professor de Ciències Polítiques i de l'Administració de la Universitat Complutense de Madrid. Presentat per Fernanda Caro.

Debat i pausa

L'art com a eina de transformació social», a càrrec de Javier Crux. Premi Ciutat de Palma d'animació independent 2007.

19-21 h: Taula rodona moderada per Maria Gómez. Representants de: PSIB, Podem, Més per Mallorca, Esquerra Unida.

Participació: A la sessió del Sr. Monedero hi han assistit més de 120 persones i a la resta de les sessions la freqüència ha estat menor, però tot i així elevada, entre unes 50-60 persones. El total de persones que han obtingut el corresponent certificat d'assistència ha estat de 36 (21 dones i 15 homes).

9. Seminari: «Tràfic de menors en frontera. Nous mecanismes de captació i mobilitat entre països»

Responsable: Lluís Ballester Brage, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques

Ajut concedit: 1.100 euros

Objectius:

- Difondre, promoure i defensar els drets humans, en aquest cas de nines, nins i adolescents.
- Generar un espai de reflexió entre les ponents i els assistents que serveixi per comprendre el fenomen de la tracta de persones.
- Afavorir el compromís amb la solidaritat, la coresponsabilitat i la participació per aconseguir un desenvolupament humà sostenible.

Dates: dijous 21 de maig de 2015 de 9.30 a 14 hores.

Lloc: sala d'actes de l'edifici G. M. Jovellanos.

Activitats:

Presentació i obertura del seminari, a càrrec del senyor Lluís Ballester, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques, i de la senyora Pilar Casas, directora de la Fundació de Solidaritat Amaranta.

PANEL 1. *Tracta de menors a la frontera des d'una perspectiva internacional*

«Análisis de la intervención con menores víctimas de trata desde el enfoque de DDHH», a càrrec de la senyora Vanesa Álvarez, coordinadora d'intervenció social de la Fundació de Solidaritat Amaranta.

PANEL 2. *Experiències de treball amb menors objecte de tràfic en fronteres*

«Nuevos mecanismos de captación y movilidad de los menores en la frontera sur de Europa», a càrrec de la senyora Helena Maleno, experta en migracions i tracta del col·lectiu Caminando Fronteras.

«La trata de menores romaníes en las fronteras de Europa», a càrrec del senyor Olivier Peyroux, sociòleg especialista en població romaní i tracta d'éssers humans.

Debat i torn obert de preguntes

Cloenda

Participació: hi han participat unes 40 persones, de les quals una part important són membres del col·lectiu d'alumnat i professorat de diversos estudis (Treball social, Educació Social, Psicologia i Infermeria). La resta de les persones participants són professionals i col·laboradors/es dels equips dels serveis d'Infància i de la Fundació Amaranta.

10. Seminari: Repensar Síria: Conflictes i reptes

Responsable: Rubén Comas Forgas

Ajut concedit: 1.000 euros

Objectius:

- Millorar el coneixement dels assistents en relació amb Síria, els àrabs i l'islam.
- Representar la situació actual i la manera de superar el conflicte amb èxit.

Dates: 24 d'abril de 2015 de 16 a 21 hores

Lloc: aula A16 de l'edifici Guillem Cifre de Colonya

Activitats:

Presentació del programa LIU (Rana Al-Hussain i Ula Al-Khateeb). Des de Síria a Espanya:

1. Síria, una «vella nova» història: joc educatiu interactiu amb els participants.
2. Presentació sobre aspectes culturals i històrics de Síria.

Síria: l'art, l'arquitectura, la guerra i la rehabilitació des d'un punt de vista artístic i arquitectònic, una comparació en vista de la rehabilitació a Espanya després de la guerra civil i les lliçons apreses d'Espanya (Rana Al-Hussain, Universitat de Barcelona).

Educació a Síria: els efectes de la guerra sobre l'educació, pública, privada, formal, no formal, etc., amb especial atenció al currículum d'educació religiosa i cívica (una comparació entre l'educació a les zones sota la supervisió del govern i les àrees sota la supervisió dels extremistes musulmans) (Ula Al-Khateeb, Universitat de les Illes Balears).

La perspectiva ecologista i del consum halal: l'ecogihad (Dídac P. Lagarriga, escriptor i editor d'Oozebap i de la revista Dar Lugar i col·laborador en diversos mitjans de comunicació).

Hermenèutica alcorànica: una eina per al diàleg (Marc Oliveras, Universitat de Barcelona).

De l'integrisme islàmic a la ciutadania activa: presentació de materials i recursos didàctics (Rana Al-Hussain i Ula Al-Khateeb).

Participació: 45 persones.

11. Exposició: Yachay, wiñay, munay (aprendre, créixer, estimar)

Responsable: Carmen López Esteva, alumna dels estudis d'Educació Social.

Ajut concedit: 1.900 euros

Objectius:

- Compartir l'experiència personal que complementa la tasca de voluntariat.
- Fomentar una consciència crítica.
- Exposar fets quotidians i freqüents a la societat boliviana.
- Fomentar l'empatia amb la societat boliviana.
- Donar difusió al projecte Estades Solidàries de l'OCDS (UIB).

Dates i lloc:

- Del 12 d'octubre al 2 de novembre: edifici Beatriu de Pinós
- Del 2 de novembre al 23 de novembre: edifici Gaspar Melchor de Jovellanos
- Del 23 de novembre al 22 de desembre: edifici Ramon Llull
- Del 8 de gener al 8 de febrer de 2016: Seu universitària de Menorca
- Del 12 de febrer al 7 de març de 2016: Seu universitària d'Eivissa i Formentera
- Del 14 de març al 25 d'abril de 2016: Sa Riera

Activitats:

Exposició itinerant

Exposició composta d'imatges i texts explicatius: 1) la contextualització, 2) els protagonistes del voluntariat, els infants i el jovent, 3) la diversitat de Bolívia, societat i cultura.

Sorteig

Acompanyant l'exposició hi va haver una taula ben senyalitzada amb una urna on tothom que hi deixàs la seva opinió i assenyalàs quina fotografia voldria endur-se entraria al sorteig d'aquesta fotografia amb totes les persones que també l'haguessin triada. Aquest sorteig es va realitzar la primera setmana de juny i han estat premiades sis persones. Els resultats es poden consultar a l'apunt que les responsables han publicat al blog de l'OCDS:

<https://tuhipintesmolt.wordpress.com/2016/06/02/resultats-del-sorteig-ywm/>

12. IV curs introductori d'educadors i educadores per al desenvolupament (Menorca)

Acció aprovada en el marc de la X convocatòria d'ajuts per a accions d'EpD. Per motius justificats, se n'ha posposat la realització al curs acadèmic actual.

Responsable: Juan José Burgués, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques

Ajut concedit: 1.630 euros

Objectius:

Objectius conceptuals

- Concretar què és educació per al desenvolupament (EpD).
- Mostrar els continguts econòmics que s'aborden a les distintes etapes del sistema educatiu i acordar entre tots els participants quins són propis de l'EpD.
- Treballar els conceptes i eines bàsics del desenvolupament i la cooperació internacional dins els camps de l'educació formal i de l'educació no formal.

Objectius procedimentals

- Explicar com es fa un enfocament didacticoeconòmic dels continguts d'EpD adequat a cada una de les etapes del sistema educatiu.
- Oferir un conjunt de tallers, així com les eines metodològiques per a la seva realització, per dur a terme accions formatives dins els camps de l'educació formal i de l'educació no formal.

Objectius actitudinals

- Generar una reflexió crítica sobre l'origen de les desigualtats i fomentar una cultura de la solidaritat en els alumnes.
- Reflexionar sobre la importància de treballar aquests continguts dins els camps de l'educació formal i de l'educació no formal.

Dates: 24 i 25 d'abril i 8 i 9 de maig de 2015 de 9 a 14 hores i de 16 a 20 hores.

Lloc: Seu CEP de Menorca, Maó.

Activitats:

L'acció combinarà sessions formatives amb treball individual i en grup dels alumnes.

Les set primeres sessions tindran una durada de 3 hores i consistiran en exposicions del professor i reflexió conjunta dels conceptes treballats amb els alumnes. Per a cada sessió es proporcionarà bibliografia específica.

Es proposen les sessions següents:

1. *Un món globalitzat però desigual: desigualtats, economia i desenvolupament.*
2. *La cooperació per al desenvolupament: conceptes bàsics i principals eines de cooperació.*
3. *Aproximació a la teoria d'Amartya Sen i a la pedagogia crítica i de l'«oprimit» de Paulo Freire com a base de l'EpD.*
4. *L'economia dins l'escola: una ciència tan important per comprendre el món com oblidada pel sistema educatiu.*
5. *Les competències educatives: les aportacions de l'economia per a la seva consecució. La didàctica de l'economia.*

6. *Experimentació d'un taller sobre EpD*: experimentarem junts un taller participatiu sobre un dels temes tractats a les sessions teòriques.

7. *La didàctica i l'avaluació de l'EpD*: a partir de l'experimentació de la sessió anterior reflexionarem sobre la metodologia de l'EpD. A més, s'entregarà una guia didàctica i de recursos per a l'elaboració d'un taller o unitat didàctica que serà objecte d'avaluació, i s'haurà de presentar a la darrera sessió.

8. L'última sessió, de 4 hores de durada, consistirà en la *presentació dels treballs* que els grups d'alumnes hauran preparat.

El curs preveu 5 hores de treball no presencial dels alumnes per preparar, amb el suport telemàtic del professorat, aquest taller o unitat didàctica.

Participació: 3 professors/es (2 dones i 1 home) de secundària amb dret a certificat d'aprofitament.

2.6. Accions d'educació per al desenvolupament en col·laboració amb altres entitats: cursos, exposicions, audiovisuals, conferències, taules rodones, entre d'altres

Cada any es duen a terme nombroses activitats de sensibilització en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i la solidaritat que l'OCDS organitza conjuntament amb altres entitats de caire social, per iniciativa pròpia o bé a petició d'aquestes mateixes entitats. El conjunt d'aquestes activitats té per objectiu contribuir a la generació de consciències crítiques, per fer cada persona responsable i activa, a fi de construir una nova societat civil participativa i compromesa amb la solidaritat. A banda de la convocatòria esmentada, l'OCDS, en col·laboració amb diferents institucions, entitats i ONGD de les Illes Balears, ha organitzat les accions següents:

Tipologia	Accions
Exposicions	- <i>Comprar just o just comprar? La teva compra mou el món</i>, amb la col·laboració del grup de treball de comerç just de les Illes Balears. - <i>Viatges d'esperança i temor. Migrants en moviment a Mèxic</i>, amb la col·laboració d'Amnistia Internacional. - <i>L'aigua, més que un recurs, és part del que som</i>, amb la col·laboració del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.
Accions de difusió i formatives	- VIII Marató de donació de sang al campus universitari, a càrrec de la Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears (FBSTIB). - Acció de denúncia, Iran: Lluita com lleones pels seus drets, organitzada per Amnistia Internacional. - Programa d'educació per al desenvolupament i accions de sensibilització de la Fundació Vicente Ferrer. - Conferència «Els reptes del desenvolupament, la mercantilització del coneixement i la responsabilitat social de la Universitat», a càrrec de Koldo Unceta, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat del País Basc. - Acció de voluntariat «Vols participar al primer recompte de persones sense sostre a Mallorca?», organitzada per l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) i la Creu Roja de les Illes Balears. - Conferència «Lo que ganaron y lo que perdieron las mujeres de la Primavera Árabe» a càrrec de Nazanin Armanian, professora de Relacions Internacionals de la UNED i analista de l'actualitat de l'Orient Mitjà i del Nord d'Àfrica, en commemoració del Dia Internacional de les Dones. - V Jornades universitàries sobre el conflicte del Sàhara Occidental, organitzades per l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears. - Estades Solidàries: Conèixer, conviure i compartir, de l'OCDS. - Xerrada: «Què passaria si no paguéssim el deute? Deute il·legítim, banca pública i control ciutadà», amb ATTAC. - Conferències «Cacau i desenvolupament», a càrrec de Jaume Martorell, titulat en Enginyeria Tècnica Agrícola per la UIB i que des de fa anys treballa a Nicaragua en diferents ONG i empreses lligades a la producció sostenible i al comerç just de cafè i cacau.

Exposició «Comprar just o just comprar? La teva compra mou el món»

L'exposició *Comprar just o just comprar? La teva compra mou el món* mostra els principis del comerç just a través de quatre productes d'ús quotidià: el cafè, el sucre, el cacau i la roba. S'hi expliquen algunes característiques de les principals zones de producció i condicions de vida de qui fa aquests productes i, com a contrast, el cas concret d'una cooperativa del Perú, de les Filipines, de Costa d'Ivori i de l'Índia i com el

comerç just dóna una vida digna als productors, tracta igual homes i dones, no permet l'explotació infantil i respecta el medi ambient.

L'exposició convida a conèixer la procedència dels productes d'ús quotidià, a pensar en les persones que els han produït, a tastar el comerç just i a optar per un consum responsable, bo per a tothom.

Aquesta exposició s'ha ubicat al vestíbul de l'edifici Mateu Orfila i Rotger des de l'1 al 12 de desembre de 2014.

Exposició de fotografies «Viatges d'esperança i temor. Migrants en moviment a Mèxic»

L'exposició d'Amnistia Internacional *Viatges d'esperança i temor* ens mostra migrants en moviment a Mèxic i ens acosta el drama de les persones migrants que travessen Mèxic per anar als Estats Units a la recerca d'una vida millor.

Cada any, desenes de milers d'homes, dones, nins i nines recorren tot Mèxic per arribar als Estats Units, on viuen sense permís legal, com a migrants irregulars. Durant el viatge, aquestes persones són víctimes de discriminació, maltractaments, segrests, violacions o fins i tot d'assassinat. Les bandes no dubten a torturar o assassinar les persones segrestades si no poden obtenir un rescat o bé si els doblers no arriben a temps.

Les dones i els infants són especialment vulnerables, per això es converteixen en blanc de delinqüents i de funcionaris públics corruptes que els sotmeten a tràfic de persones o a agressions sexuals. Així, la inacció oficial per combatre els segrests i les agressions ha permès que el problema s'afermi.

La majoria d'aquests crims són obra de bandes de delinqüents, tot i que en alguns casos hi ha indicis d'implicació o complicitat de funcionaris mexicans en els abusos. L'absència de condició jurídica dels migrants irregulars significa que hom els nega el recurs efectiu al sistema de justícia, cosa que incrementa el risc que pateixin abusos.

Aquesta exposició s'ha inaugurat el 14 d'abril a les 12 hores i ha estat ubicada al vestíbul de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos des del 14 d'abril al 5 de maig de 2015.

Exposició «L'aigua, més que un recurs, és part del que som»

Aquesta exposició del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació presenta un recorregut per les realitats de Colòmbia, El Salvador, Palestina, el Marroc, l'Amazònia i el Perú partint de les Illes Balears. Ens permet conèixer les causes de la manca d'accés a l'aigua potable en el món i fer propostes d'actuació per garantir el dret a l'aigua, declarat com a dret humà bàsic per l'Assemblea General de Nacions Unides el 2010. Partint de la pregunta «què impedeix

que més de 900 milions de persones arreu del món tinguin aigua?» s'hi analitza la problemàtica de l'aigua des de diferents vessants: sobreexplotació, contaminació, mercantilització, bona gestió, instrumentació política, petjada hídrica, etc.

L'exposició s'ha pogut veure en el marc de La UIB Oberta de Pinte en Ample dies 11 i 12 de desembre de 2014 a l'espai de l'estació del metro del campus.

Conferències: Cacao i desenvolupament

Conferències a càrrec de Jaume Martorell, titulat en Enginyeria Tècnica Agrícola per la UIB que des de fa anys treballa a Nicaragua en diferents ONG i empreses lligades a la producció sostenible i al comerç just de cafè i cacao. Es feren dues conferències: «Les aliances públiques-privades com a eina de desenvolupament» i «El cultiu del cacao sota sistemes agroforestals», el 24 i el 26 de setembre del 2014 respectivament.

Xerrada: «Què passaria si no paguéssim el deute? Deute il·legítim, banca pública i control ciutadà»

En relació amb ATTAC, el dia 9 d'octubre de 2014 hi hagué la xerrada «Què passaria si no paguéssim el deute? Deute il·legítim, banca pública i control ciutadà», de Carlos Sánchez Mato, economista especialista en economia internacional, cooperació i desenvolupament, i actualment president d'ATTAC Madrid.

VII Marató de donació de sang a la UIB

La Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears (FBSTIB), en col·laboració amb la UIB, va dur a terme la cinquena Marató de donació de sang al campus universitari i arbitrà diferents punts de donació arreu del campus, entre els dies 20 i 24 d'octubre de 2014.

Aquesta iniciativa pretén implicar la comunitat universitària en la donació de sang i donar a conèixer la importància de la donació per salvar vides, com també augmentar el nombre de donacions, captar nous donants i fidelitzar els que ja ho són.

V Jornades Universitàries sobre el conflicte del Sàhara Occidental

L'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears va organitzar les V Jornades Universitàries sobre el conflicte del Sàhara Occidental: de l'exili i l'ocupació fins a la independència, per al 24 i 25 d'octubre de 2014

Activitats Dia Internacional de la Dona

En el marc de les activitats de commemoració del Dia Internacional de la Dona del dia 8 de març, el 5 de març de 2015 s'ha impartit la conferència «Lo que ganaron y lo que perdieron las mujeres de la Primavera Árabe», a càrrec de Nazanin Armanian, professora de Relacions Internacionals de la UNED i analista de l'actualitat de l'Orient Mitjà i del nord d'Àfrica amb una participació de més de 80 persones.

Vols participar al primer recompte de persones sense sostre a Mallorca?

L'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) i la Creu Roja de les Illes Balears, amb la col·laboració d'altres entitats i representants d'administracions públiques, han organitzat el primer recompte de persones sense sostre a l'illa de Mallorca. Realitzat el 18 de març de 2015 entre les 21 i la 1 hores.

El motiu pel qual s'ha realitzat aquesta acció és perquè era necessari tenir informació sobre el nombre i situació vital de

les persones sense sostre: hom es va proposar fer el recompte de la població que pernocta als carrers de Mallorca. Amb aquesta iniciativa es volia obtenir una descripció al més rigorosa possible sobre el nombre, perfil i localització de les persones sense sostre, a fi de millorar els dispositius i programes d'atenció ja existents.

Una setmana abans, s'ha realitzat una formació de caràcter obligatori a totes les persones voluntàries.

Conferència «Els reptes del desenvolupament, la mercantilització del coneixement i la responsabilitat social de la Universitat»

Aquesta conferència s'ha dut a terme el 19 de març de 2015 amb l'objectiu de reflexionar sobre l'estat actual de les universitats. Una reflexió feta des de dintre, per l'equip de professorat, i en la qual s'han plantejat diferents preguntes, com si l'actual model universitari respon a les necessitats del moment en què vivim, si la Universitat actual és socialment responsable, si contribueix realment al desenvolupament humà, l'equitat i la sostenibilitat. D'aquesta manera s'han posat sobre la taula les diferents opinions del professorat universitari i s'ha contrastat informació entre aquells i aquelles que fa pocs anys que pertanyen al col·lectiu i els altres que ja fa anys que s'han jubilat. Ha estat una trobada molt enriquidora que ha ajudat a tenir una visió més real i global de la situació del moment.

VIII Marató a la UIB «Dona sang»

La Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears (FBSTIB), en col·laboració amb la UIB, ha dut a terme la cinquena Marató de donació de sang al campus universitari amb diferents punt de donació entre els dies 23 i 27 de març de 2015.

Aquesta iniciativa pretén implicar la comunitat universitària en la donació de sang i donar a conèixer la importància de la donació per salvar vides, com també augmentar el nombre de donacions, captar nous donants i fidelitzar els que ja ho són.

Congrés Estatal del Voluntariat

Com que per al mes de novembre de 2015 estava previst el Congrés Estatal del Voluntariat, des de la Plataforma del Voluntariat de les Illes Balears, amb el suport de la Conselleria de Família i Serveis Socials i la Universitat de les Illes Balears, s'han organitzat tres jornades de reflexió sobre voluntariat a la nostra comunitat autònoma distribuïdes de la manera següent:

- Menorca: 10 de maig de les 10 a les 14 hores, a la Seu universitària de Menorca.
- Eivissa: 17 de maig de les 10 a les 14 hores, a la Seu universitària d'Eivissa i Formentera.
- Mallorca: 24 de maig de les 10 a les 14 hores, a la sala d'actes de l'edifici Sa Riera, Palma.

Acció de denúncia, Iran: Lluiten com lleones pels seus drets, organitzada per Amnistia Internacional

A l'Iran les dones pateixen una discriminació sistemàtica i una violència creixent que es veuen plasmades en aspectes que abasten des de l'educació i el treball fins a la mateixa sexualitat. Veuen limitats els seus drets amb lleis discriminatòries en qüestions com el matrimoni, el divorci o la custòdia dels fills i l'herència. Tenen restringit l'accés a certes carreres universitàries, tenen prohibit fer determinades feines o anar a estadis esportius i han d'observar un codi de vestimenta estricte. A aquesta greu situació s'hi sumen dos nous projectes de llei, el 315 i el 446, dirigits a reorientar les dones perquè la seva funció principal sigui la d'esposes i mares. Les autoritats de l'Iran dicten a les dones: procrearàs! Però elles no se sotmeten. Es rebel·len amb accions i campanyes contra la prohibició d'acudir als estadis, contra els atacs amb àcid, contra l'ús obligatori del vel, en favor de la igualtat i la justícia.

Després de la publicació el passat 11 de març de 2015 de l'informe «Procrearàs: atacs als drets sexuals i reproductius de les dones a l'Iran», Amnistia Internacional ha sortit al carrer el 26 de maig per continuar amb les accions de denúncia contra la discriminació que pateixen les dones en aquest país.

Fundació Vicente Ferrer: Programa d'educació per al desenvolupament i accions de sensibilització

La Fundació Vicente Ferrer ha impulsat accions dirigides a sensibilitzar i conscienciar la ciutadania espanyola sobre la necessitat de lluitar contra la pobresa extrema i l'exclusió social. Mitjançant xerrades i activitats de sensibilització, ha mostrat en escoles i instituts el treball de transformació que impulsa aquesta organització a l'Índia, promovent la reflexió crítica sobre les causes i conseqüències de les desigualtats i les injustícies existents i fent una

crida a la coresponsabilitat individual. Mostrant com els nostres actes i comportaments tenen repercussions en la vida d'altres persones.

Us animen a fer-vos voluntaris i voluntàries en un programa d'educació per al desenvolupament que té com a objectiu contribuir a un canvi en els valors, les actituds i els comportaments de la comunitat escolar balear, encaminat a promoure una societat global i solidària. Si vols sumar-te a l'equip de voluntaris/voluntàries a l'Índia, tens més informació a la web de la Fundació.

2.7. Transversalització de l'EpD

Com a novetat d'enguany i per tal de poder arribar al conjunt de l'alumnat de la UIB, el Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de la UIB ha posat en marxa una borsa d'hores de formació transversal, gestionada per l'OCDS i a disposició del conjunt del PDI que ho sol·liciti, per ser inclosa als seus estudis de grau i màster.

Modalitats ofertes:

A. Què és la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)? Durada: 1 hora.

B. Vols saber més sobre la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?
Durada: 2 hores.

C. Què és l'educació per al desenvolupament (EpD)? Durada: 2 hores.

D. Treballant des de les universitats per a un desenvolupament humà sostenible (DHS) (suma de les accions formatives B i C). Durada: 3-4 hores (possible format de seminari dins la mateixa assignatura).

Així, al llarg de tot el curs s'han impartit 28,15 hores de formació en el marc de vint sessions: en vuit assignatures de vuit estudis de grau diferents, cinc en el Màster en Formació de Professorat i una en el marc d'un esdeveniment celebrat a la UIB. La relació d'accions formatives és la següent:

Modalitat A: Què és la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?

- Sessió realitzada el dia 28 d'octubre de 2014 de 10 a 11 hores en el marc de l'assignatura: Redacció i Execució de Projectes. Grau de Biologia. Quart curs. 1 hora de durada
- Sessió realitzada el dia 9 de març de 2015 d'11 a 12 hores en el marc de l'assignatura: Fonts del Dret I. Doble titulació Administració i Direcció d'Empreses / Dret. Primer curs. 1 hora de durada
- Sessió realitzada el dia 31 de març de les 17 a les 18 hores per a la Universitat Oberta per Majors. 1 hora de durada

Modalitat B: Vols saber més sobre la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?

- Sessió realitzada el dia 27 d'octubre 2014, de 10 a 12 hores en el marc de l'assignatura Ciències Socials i la seva Didàctica II (Història). Grau d'Educació Primària. Tercer curs. 2 hores de durada

- Sessió realitzada el dia 27 d'octubre de 2014 de 15 a 17 hores en el marc de l'assignatura Ciències Socials i la seva Didàctica II. Grau d'Educació Primària. Tercer curs. 2 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 12 de gener de 2015 de 12 a 14 hores en el marc de l'assignatura Salut Pública. Grau de Fisioteràpia. Segon curs. 2 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 25 de març de 2015 de les 13.30 a les 15.30 hores en el marc de l'assignatura Dificultats d'Aprenentatge Escolar. Grau de Pedagogia. Tercer curs. 1,30 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 20 d'abril de 2015 de 12 a 14 hores en el marc de l'assignatura El Món Mediterrani en l'Edat Contemporània. Grau d'Història. Primer curs. 2 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 21 d'abril de 2015 de 10 a 12 hores en el marc de l'assignatura Història Social de la Població en l'Època Contemporània. Grau d'Història. Assignatura optativa. 2 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 6 de maig de 2015 de les 17 a les 19 hores en el marc de l'assignatura La Protecció Internacional dels Drets Humans. Grau de Dret. Quart curs. 2 hores de durada

Modalitat C: Què és l'educació per al desenvolupament (EpD)?

- Sessió realitzada el dia 16 de març de 2015 de les 10 a 12 hores en el marc de l'assignatura. Dificultats Específiques d'Aprenentatge. Educació Primària. Segon curs. 2 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 26 de març de 2015 de les 13.30 a les 15 hores en el marc de l'assignatura Dificultats d'Aprenentatge Escolar. Grau de Pedagogia. Tercer curs. 1,30 hores de durada
- Sessió realitzada el dia 29 d'abril de 2015 de les 9.30 a les 11.30 hores en el marc de l'assignatura Economia Ambiental en Espais Turístics. Grau de Geografia. Optativa. 1 hora i 30 minuts de durada
- Sessió realitzada el dia 29 d'abril de 2015 de les 16.30 a les 18 hores en el marc de l'assignatura Economia Ambiental en Espais Turístics. Grau de Geografia. Assignatura optativa. 1 hora i 30 minuts de durada

Modalitat adaptada: Educació per al desenvolupament

- Sessió realitzada el dia 26 de gener de 2015 de les 17 a les 17.40 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat. 40 minuts de durada
- Sessió realitzada el dia 26 de gener de 2015 de les 19 a les 19.40 hores en el marc del Màster en Formació de Professorat. 40 minuts de durada
- Sessió realitzada el dia 2 de febrer de 2015 de les 17 a les 17.40 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat. 40 minuts de durada

- Sessió realitzada el dia 9 de febrer de 2015 de les 19 a les 19.40 hores en el marc del Màster en Formació de Professorat. 40 minuts de durada
- Sessió realitzada el dia 11 de febrer de 2015 de les 17 a les 17.40 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat. 40 minuts de durada
- Sessió realitzada el dia 14 de maig de 2015 de les 10 a les 11.30 hores en el marc de la Setmana Internacional celebrada a la UIB. 1 hora i 30 minuts de durada

3. Educació per al desenvolupament: Voluntariat universitari

3.1. Programa Estades Solidàries 2014

El programa Estades Solidàries, que s'emmarca concretament en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament, ofereix la possibilitat de desenvolupar tasques de voluntariat internacional en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament en col·laboració amb diferents entitats, ONGD de les Illes Balears i les corresponents entitats locals d'acollida o contraparts. Per segon any consecutiu s'ha obert a la participació del personal d'administració i serveis (PAS).

Pel que fa als programes de voluntariat que s'ofereixen, es mantenen els programes amb la Fundació Amazònia a Sucre, Bolívia, i amb Aprendo Contigo a Lima, Perú. S'ofereixen 5 places màxim a cada destinació en funció del pressupost disponible (tenint en compte les diferents quantitats econòmiques que s'ofereixen en concepte d'ajut, en funció del col·lectiu al qual es pertany). Com a novetats, aquest any s'han incorporat 3 nous programes, dirigits únicament al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS): Tànger, Marroc, amb la Fundació de Solidaritat Amaranta; a Piura, Perú, amb l'entitat Canat; i a la Universitat Hassan II de Casablanca, Marroc. A continuació es detallen els programes:

Programa específic: Voluntariat Fundació Amazònia	
Lloc	Sucre, Bolívia
Entitat	Fundació Amazònia de Sucre www.fundacionamazonia.org/es Acció realitzada en col·laboració amb l'ONGD Fundació Amazònia de les Illes Balears
Nre. de places	Màxim 5 places
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, àmbit de salut o educació especial
Durada de l'estada	L'estada mínima per a l'alumnat és de 7 setmanes, i per al personal d'administració i serveis (PAS), de 4 setmanes. Tot l'any, exceptuant la primera quinzena de juliol i del 15 de desembre al 15 de gener.
Tasques per desenvolupar	Suport a les llars d'acollida d'infants de la Fundació: a la llar de nines Miski Wasi i a la llar de nins Hogar Mallorca. Suport escolar diari, mitjançant tècniques d'estudi i dibuix, entre d'altres; controlant l'assistència a les unitats educatives i organitzant activitats extracurriculars, sortides i esdeveniments esportius, entre d'altres. Acompanyament dels infants als seguiments sanitaris. Seguiment escolar amb el professorat per millorar-ne les mancances. Suport als dormitoris de manera individualitzada, fomentant els bons hàbits d'ordre i de neteja. Suport al personal de la Fundació mitjançant tasques administratives, com suport informàtic, TIC i màrqueting, entre d'altres.
Compromís contraparts	Oferir allotjament a la llar dels infants en habitacions compartides i la possibilitat de fer els àpats al menjador de l'organització.
Més informació	Pere Binimelis, responsable de l'àrea de voluntariat de la Fundació Amazònia. Telèfon: 971 28 03 98. Correu electrònic: admin@fundacionamazonia.org

Programa específic: Aprendo Contigo, Perú	
Lloc	Lima, Perú
Entitat	Aprendo Contigo: www.aprendocontigo.com
Nre. de places	Màxim 5
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, de l'àmbit de salut o d'educació especial

Durada de l'estada	Per a l'alumnat l'estada mínima és de 7 setmanes i per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes. De maig a setembre.
Tasques per desenvolupar	Participar en el programa educativorecreatiu dirigit a nins i nines que per motius de salut han vist interrompuda la seva escolarització. Acompanyar i donar suport en la tasca de l'associació, que es desenvolupa majoritàriament als centres hospitalaris Instituto de Enfermedades Neoplásicas (INEN) i Instituto Nacional de Salud del Niño, promovent el desenvolupament integral de les capacitats físiques, intel·lectuals i emocionals dels infants que estan en tractament mèdic. Tasques variades de suport administratiu, en funció de les necessitats del moment i compaginades amb l'atenció directa als infants hospitalitzats. Suport en l'organització dels materials educatius en algun dels hospitals on es treballa.
Compromís contrapart	Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge o una habitació adequada a les necessitats de la persona voluntària.
Més informació	Sebastià Verger Gelabert, professor del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació. Telèfon: 971 17 31 33. Correu electrònic: s.verger@uib.es .

Programa específic: Voluntariat Fundació de Solidaritat Amaranta	
Lloc	Tànger, Marroc
Entitat	Congregació d'adoratrius de Tànger: http://www.adoratrices.com/ Acció realitzada en col·laboració amb la Fundació de Solidaritat Amaranta: http://fundacionamaranta.org/
Nre. de places	Màxim 2 places
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, lingüístic i/o informàtic. Programa dirigit únicament al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS). Per les característiques del projecte, de les beneficiàries i del context cultural, se seleccionaran prioritàriament dones. No és un requisit acreditar coneixements de francès i/o d'àrab, però sí que es valorarà com un mèrit.
Durada de l'estada	L'estada mínima per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes. Març-abril (Setmana Santa).
Tasques per desenvolupar	El voluntariat es realitzarà al centre de formació Bismillah, cada matí de dilluns a dissabte i alguns horabaixes puntuals. Al centre de dia i residencial de la congregació, dirigit a dones joves en contextos de violència de gènere, particularment prostitució i tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, hi ha servei de menjador i servei d'atenció a la salut, entre altres espais on es duen a terme un gran nombre d'activitats educatives en l'àmbit no formal, de la salut i d'oci: - Participar en el projecte mitjançant la realització de tallers formatius. En funció de les competències de la persona voluntària: alfabetització digital i informàtica, idiomes (francès i castellà), tallers de brodats i costura, xerrades i tallers en l'àmbit de la salut, així com activitats d'oci i convivència amb les joves. - Suport al personal del projecte mitjançant tasques administratives, suport informàtic, gestió del centre i programació de les activitats, entre d'altres.
Compromís contraparts	Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge adequat, d'acord amb les comoditats i seguretat de la zona. S'ofereix la possibilitat de fer els àpats (de dilluns a divendres) al menjador de l'organització (se sol·licita un suport econòmic del voluntari).
Més informació	Joan M. Ferrer Núñez, tècnic en cooperació de la Fundació de Solidaritat Amaranta. Telèfon: 619 173 644 Correu electrònic: joan.ferrer@fundacionamaranta.org Lluís Ballester Brage, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques. Telèfon: 971 17 33 37 (33 37) Correu electrònic: lluis.ballester@uib.es

Programa específic: Programa de formació integral de joves treballadors/es	
Lloc	Piura, Perú
Entitat	Manitos Creciendo i Centro de Apoyo al Niño y Adolescente Trabajador (CANAT), http://www.canatperu.com/ . Acció realitzada en col·laboració amb l'ONG Alcúdia Solidària
Nre. de	Màxim 2 places

places	
Perfil	Preferentment, socioeducatiu i de l'àmbit de la salut. Programa dirigit únicament al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS)
Durada de l'estada	L'estada mínima per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes. Març-abril (Setmana Santa).
Tasques per desenvolupar	Suport als tres programes de formació de l'ONG: Manitos Trabajando, Manitos Jugando i Manitos Creciendo. Tots tres dirigits a infants i adolescents treballadors, en exclusió social, amb l'objectiu d'enfortir i desenvolupar les seves habilitats i capacitats, la seva afectivitat i ciutadania. Col·laborar amb la resta de persones voluntàries en el desenvolupament de les activitats lúdiques i formatives. Acompanyant i donant suport en el desenvolupament integral dels infants i adolescents, mitjançant el suport escolar, la realització de tallers per potenciar les seves habilitats artístiques, esportives, emprenedores, l'autoconeixement, el pensament creatiu, l'autoestima, la cura i els bons hàbits, entre d'altres.
Compromís contraparts	Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge adequat.
Més informació	Inés Castejón Silvo, col·laboradora de l'ONG Alcúdia Solidària. Telèfon: 616 559 199. Correu electrònic: i.castejon.silvo@gmail

Programa específic: Voluntariat Universitat Hassan II	
Lloc	Casablanca, Marroc
Entitat	Universitat Hassan II, Casablanca, http://www.uh2c.ac.ma/
Nre. de places	Màxim 2 places
Perfil	Programa dirigit únicament al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS). No és un requisit acreditar coneixements de francès i/o d'àrab, però sí que es valorarà com un mèrit.
Durada de l'estada	L'estada mínima per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes.
Tasques per desenvolupar	Suport al PAS de la universitat de destinació mitjançant alguna (o algunes) d'aquestes línies de treball: Gestió administrativa general; finances i comptabilitat; des de la gestió de la despesa pressupostària, liquidació i facturació, emissió i recepció de factures i control de la despesa. Comunicació; desenvolupament de les activitats que afecten la comunicació i imatge, sigui interna o externa, des de la concepció; estratègies, planificació i realització. Gestió d'inscripció d'alumnat; procediments i activitats que permeten organitzar la continuïtat de l'antic alumnat i l'ingrés de nou, com registrar-lo i actualitzar-ne les dades existents. Gestió de projectes d'investigació; promoció, avaluació, difusió de la investigació i tramitació de projectes. Gestió de biblioteques; adquirir, processar, conservar i difondre les fonts bibliogràfiques i documentals, catalogació i classificació del material, promoció de l'accés a la informació.
Compromís contraparts	Oferir a les persones seleccionades la possibilitat d'allotjar-se a la residència del campus universitari amb un preu especial.
Més informació	Meryem Magharbi, responsable de cooperació de la UH2C. Telèfon: 00212522433030/33. Correu electrònic: magharbi@univcasa.ma Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS Telèfon: 971 25 97 18. Correu electrònic: ocds.tecnica@uib.es

Per difondre la convocatòria del programa s'han utilitzat els següents canals de comunicació i difusió: realització d'una sessió informativa presencial i per videoconferència per a les seues universitàries de Menorca i d'Eivissa i Formentera; informació detallada a la web de l'OCDS; bàner a la pàgina principal de la web de la UIB; Agenda de la UIB (per a la sessió informativa); Facebook OCDS; i contactes puntuals amb professorat i alumnat clau.

Per realitzar el procés de selecció s'ha aplicat el barem aprovat, que preveu la valoració del currículum acreditat i la carta de motivació presentada, a més de l'entrevista personalitzada realitzada per professors del Departament de Psicologia (només en el cas de l'alumnat). Durant el termini de presentació de les sol·licituds, se n'han presentat un total de dotze (12), totes del col·lectiu de l'alumnat.

La comissió avaluadora ha dut a terme la selecció de les sol·licituds presentades dins el termini ordinari. De manera que, a la resolució aprovada en data 26 de gener de 2015, apareixen els noms de les persones seleccionades i les destinacions corresponents, que es recullen al quadre resum següent:

Programa Estades Solidàries. Curs acadèmic 2014-15			
Zona/País	Entitat a les Illes Balears	Contrapart al país de destinació	Alumnat (4)
Sucre, Bolívia	Fundació Amazònia de les Illes Balears	Fundació Amazònia de Sucre	• Inés Mariña Piñón Marraco • Maria Gayà Coll • Maria Francisca Mas Riera • Catalina Sastre Ribas
Zona/País	Entitat a les Illes Balears	Contrapart al país de destinació	Alumnat (4)
Lima, Perú	Programa INeDITHOS	Aprendo Contigo	• Catalina Palmer Covas • Maria Magdalena Martínez Catany • Adrià Torres Vich • Pere Carles Obrador Daviu
TOTAL			
2	2	2	8

Les persones participants en el programa i membres del col·lectiu de l'alumnat (8) han rebut un ajut econòmic per al desplaçament de 1.000 euros. Així, l'import total concedit amb els ajuts ha estat de 8.000 euros. L'OCDS ha tramitat les despeses de l'assegurança de viatge per cada persona participant i se n'ha fet càrrec. Aquest programa es finança en el marc del conveni instrumental entre la Vicepresidència i Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears i la UIB.

L'alumnat participant ha fet diverses reunions prèvies a la partida amb les respectives entitats d'acollida, per tal de poder preparar la seva participació en cada un dels programes concrets. Per altra banda, durant les seves estades i posteriorment, l'alumnat participant ha donat a conèixer la seva experiència a la resta de la comunitat universitària de la UIB, mitjançant la seva participació a través del [blog «Tu hi pintes molt»](#) de l'OCDS.

Una vegada acabada l'estada, l'alumnat participant en el programa ha lliurat a l'OCDS una memòria individual en la qual es recullen les activitats dutes a terme i els aprenentatges aconseguits, així com una selecció de fotografies de les experiències viscudes. Aquesta documentació resta als arxius de l'OCDS.

3.2. Segona edició de La UIB Oberta de Pinte en Ample. Mercadet de comerç just, entitats locals i artesanies

La Universitat de les Illes Balears ha estat oberta de pinte en ample, durant els dies 11 i 12 de desembre. Durant dos dies el campus universitari ha acollit un mercadet de comerç just,

entitats socials i artesanía local, acompanyat per tot un ventall d'activitats culturals com ara teatre, música, ball, cercavila i tallers de contacontes. L'objectiu d'aquesta iniciativa, que organitza el Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, amb el suport de la Direcció General de Cooperació i Immigració del Govern de les Illes Balears, és obrir les portes de la UIB a un espai de consum responsable abans de les festes de Nadal, per tal de fer difusió de la importància del comerç just i del consum local en aquestes dates tan assenyalades, així com facilitar un espai d'acostament a la tasca, els valors i la missió de les entitats socials de les Illes en el context actual. La idea és repetir-ho cada any, i també organitzar altres firetes monogràfiques. El programa detallat per als dies 11 i 12 de desembre de 2014 és el següent:

PROGRAMA DE LA UIB OBERTA DE PINTE EN AMPLE, 2a EDICIÓ.

DIJOUS 11/12/2014	HORARI	DESTINATARIS	LLOC
Ludoteca de S'Altra Senalla	De 10 a 11 hores D'11 a 12 hores De 12 a 13 hores	Entre 6 i 12 anys	Estació de metro de la UIB
Mariam Cacau (Titelles)	De 10.30 a 11.30 hores	A partir de 5 anys	Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull
Mariam Cacau (Titelles)	De 12 a 13 hores	A partir de 5 anys	Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull
Víctor Uwagba (Taller de música africana i tambors)	De 14 a 15 hores	Tots els públics	Estació de metro de la UIB
Obrir espais per compartir aprenentatges. Intercanvi d'experiències en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)	De 16 a 18 hores	Tots els públics	Aula 8 de l'edifici Mateu Orfila i Rotger
DIVENDRES 12/12/2014	HORARI	INFORMACIÓ	
Ludoteca de S'Altra Senalla	De 10 a 11 hores D'11 a 12 hores De 12 a 13 hores	Entre 6 i 12 anys	Estació de metro de la UIB
Gina, l'exploradora de contes (Titelles)	De 10 a 11 hores	A partir de 5 anys	Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull
Cercavila	A les 11.15 hores	Tots els públics	Campus universitari
Circ Bover: Circ Transhumant	D'11.30 a 12.30 hores	Tots els públics	Campus universitari
Gina, l'exploradora de contes (Titelles)	De 13 a 14 hores	A partir de 5 anys	Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull
Acte de cloenda	De 17.30 a 18 hores	Tots els públics	Estació de metro de la UIB

Per albergar l'activitat, el Servei Ferroviari de Mallorca ha cedit l'ús de l'espai i de les infraestructures de l'estació de metro del campus universitari. Igualment, ha ofert als centres escolars una reducció del 50 per cent del bitllet. També s'ha demanat a l'Ajuntament de Palma la cessió de 150 cadires per al públic assistent a l'actuació del Circ Bover; i pel que fa a les taules, cadires i plafons per als estands, el Servei de Patrimoni, Contractació i Infraestructura ha dut tot el material a l'estació de metro.

Per a la difusió s'ha recorregut a pòsters i fulls de mà que s'han repartit per tot el campus universitari i a les estacions del metro de Palma, als butlletins informatius de la UIB, les webs del Govern i de l'OCDS i les xarxes socials, així com a la ràdio, al programa d'IB3 *Paideia*, que s'ha emès el diumenge abans de les dates de l'esdeveniment. Amb la intenció de fer la màxima publicitat d'aquesta segona edició, el mes de juny de 2014 la Direcció de l'Estratègia de Comunicació i

Promoció Institucional (DIRCOM) va enviar un primer correu d'invitació als centres educatius de primària i secundària de Mallorca. La invitació es va tornar a repetir el mes de setembre i s'ha publicat tant a la web de l'OCDS <http://cooperacio.uib.cat/> com a la web destinada a Seràs del DIRCOM, <http://seras.uib.cat/Centres-educatius/Mallorca/>.

L'acte d'inauguració ha comptat amb la presència de la directora general de Cooperació i Immigració, el president del Consell Social, el Rector, la vicerectora d'Alumnes, Titulats i Ocupabilitat, el vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable i la coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat.

Des de l'OCDS ens hem posat en contacte amb un gran nombre d'entitats, iniciatives i artesans/es locals i els hem convidat a participar-hi. N'hi han participat quasi una cinquantena, que apareixen recollides a la taula següent, desglossada segons el sector al qual pertanyen:

SECTOR	NOM ENTITATS
Comerç just (3)	Oxfam Intermón
	Shikamoo
	Fundació Vicente Ferrer - Mallorca
Serveis/Oficines UIB (6)	Club del Moix
	Universitat Solidària Illes Balears. USIB
	Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat. OCDS / PORTAL DE VOLUNTARIAT
	Direcció de l'Estratègia de Comunicació i Promoció Institucional. DIRCOM
	Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible. OUSIS
	Intervenció i Investigació per a la Inclusió Educativa i Tecnològica dins l'àmbit Hospitalari. INeDITHOS
Entitats socials (26)	La Nostra Veu
	Amnistia Internacional (Mallorca)
	Associació Mallorca sense Fam
	ATTAC Mallorca
	Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears
	Rotary Club
	Amaranta (suport a les dones)
	Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència Balears FEIAB: Associació Padre Montalvo; Grec; Mater Misericordiae; Llars el Temple; Fundació Minyones; Fundació Natxaret Intress (Institut de Treball Social i Serveis Socials); Fundació de Solidaritat Amaranta; Patronat de l'Agrupació pro Minusvàlids Psíquics de la Comarca d'Inca; Associació Ames; i Fundació Aldaba
	Associació Espanyola contra el Càncer
	Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sol. Govern de les Illes Balears
	Fundació Natura Parc
	Transitant
	Fundació Amazònia
	AMAHC- afectats per hepatitis C
	ASPANO (associació de pares de nins amb càncer de les IB)
	Metges del Món
	Mans Unides
	Mater Misericordiae

	Creu Roja Illes Balears
	Associació d'Amics del Poble Sahrauí
	Enginyeria Sense Fronteres Illes Balears
	Xarxa de Bancs del Temps de Palma (Ajuntament de Palma)
	Naüm (Projecte Socioeducatiu)
	Los Niños de Topsia
	La Fuerza de Álvaro
	Círculo Materno
Artesans/es	Ana Creacions (Joies fetes a mà)
	Auba (Pepes de tela pintades a mà)
	Mel d'en Xim (Mel de Pollença)
	Jaume Torrens (Artesania en paper)
	Sílvia Arbona Geiser (Bijuteria feta a mà)
	Son Vins (Cooperativa venedors) (Vins)
	Cas Cerveser (Cervesa)
	Tall i Retall (Artesania de teixits- patchwork)
	Maria Oliver Munar (Ceràmica)
	Punt i Principi (Artesania trapillo)
	RODA- Reciclatge urbà (Artesania amb pneumàtics)
	Mano de cuero (Productes de cuir)
	Edoardo Edoardo (Artesania de fusta)

* Com es pot observar a la taula, encara que la Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència s'ha comptabilitzat com una entitat, en realitat representa dotze entitats.

Amb la intenció de donar suport a les entitats que quan han fet la inscripció han indicat les seves necessitats, ens hem posat en contacte amb l'alumnat de la UIB mitjançant el butlletí de l'OCDS, així com amb estudiants de la UIB que han tingut algun tipus de relació amb l'OCDS, per sol·licitar el seu suport i col·laboració. De manera que finalment s'han cobert totes les necessitats de suport expressades amb els voluntaris/àries en diferents moments i durant tots dos dies.

En el marc d'aquesta edició, l'OCDS ha organitzat el dia 11 a l'aula 8 de l'edifici Mateu Orfila i Rotger una trobada d'intercanvi d'experiències en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament: «Obrir espais per compartir aprenentatges». La presentació ha anat a càrrec del senyor Pedro Orfila, cap del servei de Codesenvolupament de la Direcció General de Cooperació i Immigració del Govern de les Illes Balears, i del senyor Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de la UIB. S'han compartit les experiències i impressions viscudes en dos països, Perú i Bolívia, i hi han assistit una quarantena de persones entre alumnat, PDI i PAS. La sessió, d'una durada de 2 hores, ha comptat amb la participació de:

PAÍS	PARTICIPANTS	TÍTOL PROJECTES/PROGRAMES DE MOBILITAT	DIA 11-12-14 / HORA
Presentació de l'espai	Vicerector i cap de Servei de Codesenvolupament	Obrir espais per compartir aprenentatges	16 h
Perú	Sebastià Verger i equip Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	Anàlisi de la intervenció en l'àmbit de la pedagogia hospitalària de l'Associació Aprendo Contigo per a la transferència de coneixement mutu	16.15 h
	Participants al programa de voluntariat Estades Solidàries: Ana Cañas (PAS) i Manon, alumna Estades Solidàries	Aprendo Contigo (Lima, Perú)	16.30 h
	Miquel Oliver i equip Servei de Recursos Audiovisuais Alumna Beques de	Formació en comunicació audiovisual per a persones que han seguit el programa Manitos Creciendo - Projecció Juvenil Centro de Apoyo a Niños y Adolescentes	16.55 h

Debat Bolívia	pràctiques: Avel·lina Miquel	Trabajadores (CANAT)	17 h
	Claudia Paredes i equip	Estratègia combinada de participació ciutadana i control d'insectes per combatre el dengue a l'Amazònia peruana	17.40 h
	Cristina Moreno i equip	Desenvolupament de projectes d'investigació en salut a Tarija: capacitació avançada d'investigadors a través de projectes locals	17 h
	Carlos Moreno i equip Alumna Beques de pràctiques: Verónica Úbeda	Formació en metodologia d'investigació en salut pública en àrees d'intervenció de la Unitat Acadèmica Camperola de Pucarani Universitat Catòlica Boliviana i Unidad Acadèmica Campesina de Pucarani	17.10 h
	Javier Gulías i equip Alumnes Beques de pràctiques: Patricia Alejandra Vázquez i Fernando Pozuelo	Suport a la producció i el maneig de cacau ecològic com a alternativa de desenvolupament sostenible a la comunitat indígena kelequelera, del districte rural de Zongo, municipi de La Paz	17.25 h
	Debat		17.35 h
Tancament	Vicerector i cap de Servei de Codesenvolupament		17.55 h

Paral·lelament s'han instal·lat diverses exposicions pròpies i externes, com:

- **Estades Solidàries: Conèixer, conviure i compartir**, de l'OCDS, a l'estació del metro de la UIB. Tots dos dies.
- **L'aigua, més que un recurs, és part del que som**, del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, a l'estació del metro de la UIB. Tots dos dies.
- **Comprat just o just comprar? La teva compra mou el món**, de S'Altra Senalla, a l'edifici Mateu Orfila i Rotger. De l'1 al 12 de desembre.

I per altra banda i aprofitant que l'**Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears (AAPSIB)** tenia en marxa la campanya «Por cada mina una flor», un projecte artístic del pintor i artista sahrauí Moulud Yeslem que denuncia els deu milions de mines que hi ha al Sàhara Occidental, s'han habilitat taules i cadires i s'han facilitat teles i el material necessari perquè les persones assistents a l'edició elaborin flors de tela que finalment s'han lliurat a la presidenta de l'AAPSIB en l'acte de clausura. A més, l'OCDS ha adquirit mil (1.000) estovalles de la campanya «Menjant per Àfrica» de la **Creu Roja Illes Balears**, que s'han distribuït equitativament entre les cafeteries dels edificis Mateu Orfila i Rotger i Ramon Llull per fer-les servir els dies que duri La UIB Oberta de Pinte en Ample, per tal de sensibilitzar sobre les necessitats que existeixen a l'Àfrica i la tasca que es realitza en aquest continent. També la **Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears**, per tal de fomentar i facilitar la participació de la comunitat universitària per dur a terme donacions, ha instal·lat el seu autobús al campus universitari el dijous 11 desembre de les 10 a les 15 hores. I el **Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl** del Govern de les Illes Balears, amb la intenció de fomentar el coneixement de la vegetació autòctona, ha regalat planters de plantes autòctones a totes les persones interessades. A més a més, aprofitant que els dijous es duu a terme el mercat ecològic, el forn ecològic Pane Nostro ha ofert berenar dels seus productes a preus especials.

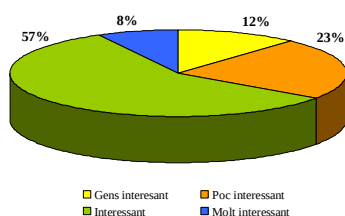
Durant aquests dos dies, el personal de l'OCDS ho ha aprofitat per fer difusió del **nou Portal de voluntariat UIB**, que està en procés de creació. Així, les persones i entitats interessades

han pogut, mitjançant l'aplicació de prova i amb el suport de la persona encarregada, conèixer la iniciativa, inscriure-s'hi i fer les seves aportacions.

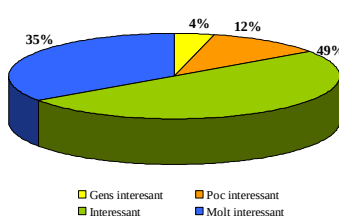
El **Servei de Recursos Audiovisuals**, tal com va fer a la primer edició, ha donat cobertura a la jornada i ha realitzat un vídeo que recull una petita mostra del que ha estat aquesta segona edició de La UIB Oberta de Pinte en Ample: <http://cooperacio.uib.cat/Accions-en-xarxa/Pinte-en-ample/>.

Per tal de recollir-ne la valoració i poder tenir en compte els suggeriments de totes les persones, entitats i artesans/es que hi ha participat i amb la intenció d'evitar que, com l'any passat, ens ho haguessin de fer arribar posteriorment, la qual cosa no va permetre obtenir un *feedback* complet, s'ha facilitat un full de valoració abans de finalitzar aquesta segona edició de la fira. Així, del total de 27 qüestionaris que s'han aconseguit arrebregar s'han extret les dades més significatives següents:

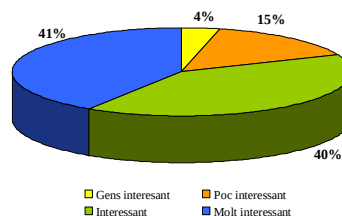
Difusió realitzada

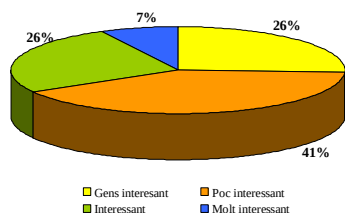
Dates

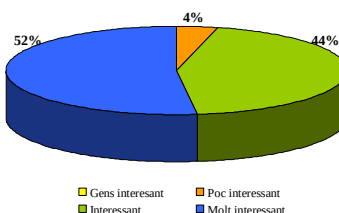
Espai

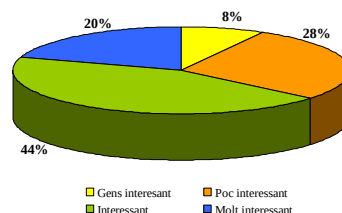
Participació

Coordinació

Resposta a les expectatives

3.3. Programa del Servei de voluntariat europeu

El present curs i com cada any, l'OCDS, com a entitat d'enviament en el marc d'aquest programa, ha facilitat informació i assessorament sobre el seu funcionament, les característiques i les possibilitats que ofereix a vint persones (20) que s'han interessat a participar-hi. D'entre totes elles, una persona ha obtingut el vist i plau d'una entitat d'acollida, Association Les Amis de la Vache qui Lit (França), a partir de la qual s'ha presentat la candidatura per a ser finançada en la convocatòria de dia 1 d'octubre de 2015.

3.4. Portal de voluntariat universitari

Durant el present curs acadèmic s'ha dissenyat l'aplicació web per a la posada en marxa del Portal de voluntariat, adreçat al conjunt de membres de la comunitat

universitària, amb la intenció de promoure la seva participació per donar resposta a les demandes de les entitats de les Illes Balears.

4. Projectes de cooperació universitària al desenvolupament de la UIB

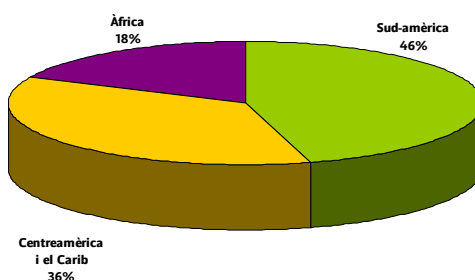
4.1. XI Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament

Aquesta convocatòria pretén facilitar la participació directa i activa dels membres de la comunitat universitària, amb la seva contribució efectiva, per millorar les condicions de vida i de treball de les poblacions dels països empobrits. En el marc de la XI Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD) s'han executat onze (11) projectes finançats per un import total de 89.850 euros (44.000 euros a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació; i 45.850 euros a càrrec de la partida que la UIB destina a cooperació universitària al desenvolupament). D'altra banda, hi han participat setanta (70) membres de la comunitat universitària entre PDI (61), PAS (3) i alumnat (3 d'estudis de doctorat, 2 d'estudis de grau i 1 d'estudi de postgrau), tretze (13) contraparts de vuit (8) països i dues (2) entitats col·laboradores. Els projectes s'han executat en diferents àmbits sectorials, com el de la salut (3), socioeducatiu (3), socioambiental (2), de les tecnologies de la informació i les comunicacions (2) i de turisme responsable (1), així com queda resumit a la taula següent:

Departament Ajut concedit	Projecte	País	Contrapart
Biologia 8.650 euros	Millora de la sostenibilitat de la producció agrària a l'altiplà bolivià: Eficiència en l'ús de l'aigua i dels nutrients	Bolívia	Unidad Académica Campesina de Tiahuanacu (UAC-T)
Infermeria i Fisioteràpia 8.180 euros	Diagnòstic de necessitats d'investigació relacionades amb la incidència del càncer a Bolívia: Capacitació i promoció per a la investigació i la formació d'equips de salut de l'Hospital San Juan de Dios	Bolívia	ONG Esperanza Bolivia
Ciències Matemàtiques i Informàtica 6.260 euros	Capacitació per al posterior assessorament per a la implantació a la Universitat Internacional de l'Equador del govern de les tecnologies de la informació i de la comunicació	Equador	Universitat Internacional de l'Equador
Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació 8.910 euros	Desenvolupament de propostes de millora a l'associació Aprendo Contigo: formació, difusió i anàlisi d'impacte	Perú	Associació Aprendo Contigo
Biologia 8.000 euros	Alternatives per al control d'insectes transmissors de dengue a l'Amazones peruà respectuoses amb el medi ambient. L'ús de fongs patògens	Perú	Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM)
Dret Públic 4.000 euros	L'ordenació jurídica del servei públic d'educació superior a Cuba i Espanya	Cuba	Universitat de l'Havana
PROJECTES CUD DE MODALITAT II: DOS ANYS DE DURADA			
Departament Ajut concedit	Projecte	País	Contrapart
Filosofia i Treball Social	Migracions, gènere i sostenibilitat costanera	Cuba	Centro de Estudios Multidisciplinarios de zonas costeras –CEMZOC– de la

9.250 euros			Universitat d'Orient
Psicologia	Formació i desenvolupament de competències laborals en el sector turístic. Un estudi comparatiu Cuba - Illes Balears	Cuba	Universitat de Camagüey
9.100 euros			
Ciències Matemàtiques i Informàtica	Formació en tècniques de processament i anàlisi d'imatges com a suport en el diagnòstic de la <i>sicklemlia</i> i els trastorns neurofisiològics associats	Cuba	Universitat d'Orient
6.800 euros			
Infermeria i Fisioteràpia	Suport a les tasques del projecte Fisiàfrica (Xarxa Vives d'Universitats)	Moçambic, Gàmbia i Ghana	Instituto Superior de Ciències de Saúde de Moçambic (ISCISA), Universitat de Gàmbia i Ghana Health Service
10.000 euros			
Economia Aplicada	Capacitació en els programes de recerca i postgrau de la Business School de la Universitat de Dar es Salaam	Tanzània	Business School de la Universitat de Dar es Salaam (UDBS)
10.700 euros			

Al gràfic es pot observar la concentració geogràfica dels projectes executats:

D'igual manera s'ha publicat l'XII Convocatòria d'ajuts amb dos terminis de presentació, el primer entre el 8 de juny i el 8 de juliol i el segon termini, entre el 19 d'octubre i el 16 de novembre de 2015.

En forma de resum, a continuació es descriuen els projectes executats ordenats per blocs geogràfics segons el país on s'han desenvolupat:

PROJECTES CUD MODALITAT I (1 ANY)

BOLÍVIA

Millora de la sostenibilitat de la producció agrària a l'altiplà bolivià: Eficiència en l'ús de l'aigua i dels nutrients

Responsable: Javier Gulías, professor del Departament de Biologia.

Equip: Elena Baraza, Veriozka Azeñas i Antònia Romero, de la UIB; Teófilo Serrano i Víctor E. Gonzales, de la UAC-T.

Contrapart: Unidad Académica Campesina de Tiahuanacu (UAC-T), dependent de la Universitat Catòlica de Bolívia.

Ubicació: municipis de Tiahuanacu i Laja, del Departament de La Paz, Bolívia.

Objectius:

Incrementar la sostenibilitat de la producció agrícola dels municipis de Tiahuanacu i Laja mitjançant l'ús eficient d'aigua i nutrients.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Incrementar l'eficiència en l'ús de l'aigua i del nitrogen en la producció hortícola.
- Seleccionar espècies i varietats de farratge natives de l'altiplà bolivià útils en la producció de farratge en condicions de secà.
- Enfortir l'activitat docent i en investigació d'ambdues institucions, mitjançant la codirecció de tesis de grau a la UAC-T.
- Establir un pla de transferència de resultats (estratègies de millora de producció) dirigit a les famílies productores camperoles amb la finalitat de millorar la seva situació econòmica.

Quantitat assignada: 8.650 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits en un grau elevat, havent realitzat la tasca necessària perquè els objectius no assolits s'assoleixin com més aviat millor. D'aquesta manera la presentació de dues tesis de grau a la UAC-T i la realització d'un nombre major d'assajos per part del personal docent i investigador de la UAC-T per poder utilitzar els resultats amb els camperols locals, s'estan duent a terme més enllà de la data d'acabament del projecte finançat.

La contrapart valora molt positivament el desplaçament de dues persones de la seva entitat a la UIB i el treball que se'n derivà a la seva tornada per a l'ús eficient de l'aigua i nutrients.

Diagnòstic de necessitats d'investigació relacionades amb la incidència del càncer a Bolívia: Capacitació i promoció per a la investigació i la formació d'equips de salut de l'Hospital San Juan de Dios

Responsable: Cristina Moreno, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

Equip: Margalida Miró, Andreu Bover, Concepció Zaforteza, Rosa Miró, Pilar Sánchez-Cuenca, Miquel Bennàsar, Carme Alorda, Carlos Moreno i Joan de Pedro, de la UIB; Palmira Villarroel, Ruth Crespo, Evelín Villagrán, Fátima Copa i Fabiola Altamirano, de l'ONG Esperanza Bolivia.

Contrapart: ONG Esperanza Bolivia.

Entitats col·laboradores: Hospital Regional San Juan de Dios (HRSJD).

Ubicació: Tarija, Bolívia.

Objectius:

Contribuir a la millora de la qualitat i expectativa de vida de la població de Tarija, potenciant les capacitats de l'equip de salut de l'Hospital Regional San Juan de Dios, per a l'oferta de serveis d'alta capacitat resolutiva basats en la investigació i en l'educació contínua.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Millorar les competències en recerca bibliogràfica i d'altres fonts d'informació dels professionals i les professionals del HRSJD.
- Analitzar els registres del HRSJD relacionats amb el càncer per establir una proposta de registre de càncer.
- Realitzar un diagnòstic de salut i càncer de la població que atén el HRSJD i identificar un mínim de dues propostes de disseny de recerca que puguin ser liderades o realitzades pel personal professional del HRSJD, juntament amb altres professionals de la comunitat de salut capacitats per col·laborar-hi.
- Incorporar els dissenys de recerca prioritzats com a projectes de doctorat de les persones que els liderin.
- Actualitzar els coneixements clínics del personal professional del HRSJD que puguin estar relacionats directament o indirectament amb els problemes de càncer de la població que atenen.

Quantitat assignada: 8.180 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits parcialment, en part per les dificultats del personal professional del HRSJD per combinar les seves llargues jornades laborals amb el treball de coordinar intervencions de recerca.

La contrapart valora com a excel·lent la tasca duta a terme per l'equip de la UIB i la rellevància del projecte per al personal de l'hospital i la xarxa de serveis de salut a Tarija.

EQUADOR

Capacitació per al posterior assessorament per a la implantació a la Universitat Internacional de l'Equador del govern de les tecnologies de la informació i de la comunicació

Responsable: Carlos Juiz, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica.

Equip: Carlos Guerrero, Isaac Lera, Beatriz Gómez, Bartomeu Serra i José Mañas, de la UIB; Xavier Iván Palacios, William Eduardo Villegas, Richard Alexander Álvarez, Fernanda Paulina Vizcaíno, Ramiro Fernando Mosquera, Diego Manuel Iglón, Herbert Jair Espín, Martha Aracely Mera, Pedro Ramiro Brito, María Dolores Ayala, Henry Alberto Apolo, Jaime Ramiro

Canelos i Marisol Isabel Bermeo, de la Universitat Internacional de l'Equador.

Contrapart: Universitat Internacional de l'Equador.

Ubicació: Quito, Equador.

Objectius:

Capacitació en el govern de les tecnologies de la informació i la comunicació, per a la seva implantació a la Universitat Internacional de l'Equador.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Capacitar persones gestores, tècniques i de personal d'administració i serveis de la Universitat Internacional de l'Equador, així com altres actors amb capacitat de realitzar i orientar de manera futura i autònoma, en un programa d'implementació d'un marc de govern de les TIC.
- Formar professorat universitari de TIC i de gestió empresarial i alumnat avançat de grau i màster en els fonaments necessaris per a l'estudi i investigació en el govern de les TIC per un futur eix del programa docent i investigador.
- Propiciar el desenvolupament científicotècnic i enfortir el vincle Universitat - sector productiu empresarial, a través de la realització de projectes de gestió i implantació de bon govern dels actius empresarials.
- Programar la implantació futura del marc de govern TIC a la UIDE com a institució pionera de l'Equador i perquè tinguí una visibilitat i repercussió en el sistema universitari del país i la regió que enforteixi la posició de la universitat equatoriana en el servei a la ciutadania.

Quantitat assignada: 6.260 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits en la seva pràctica totalitat; apareixen noves oportunitats de col·laboració que permeten que tant la contrapart com altres entitats presents en la formació estiguin en disposició d'implementar tècniques i mètodes en el govern de les tecnologies de la informació i la comunicació.

La contrapart valora molt positivament el coneixement transferit des de la UIB i manifesta estar treballant ja en la implementació d'aquests coneixements a la UIDE.

PERÚ

Desenvolupament de propostes de millora a l'associació Aprendo Contigo: formació, difusió i anàlisi d'impacte

Responsable: Sebastià Verger, professor del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.

Equip: Begoña de la Iglesia, Dolors Forteza, Francesca Negre, Berta Paz, Adolfo Pérez, Maria Rosa Rosselló, Ana Cañas i Joan Vidal, de la UIB.

Contrapart: associació Aprendo Contigo.

Ubicació: Lima, Perú.

Objectius:

Desenvolupar accions a l'associació Aprendo Contigo amb la intenció de millorar la formació de les persones voluntàries i del personal professional, potenciar la difusió de l'associació i analitzar l'impacte de la seva feina des de la perspectiva sanitària.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Dissenyar un pla de formació i un entorn virtual d'aprenentatge dirigits al voluntariat i personal professional de l'associació Aprendo Contigo, basant-se en les seves necessitats.
- Realitzar un documental sobre l'associació Aprendo Contigo, per tal de donar a conèixer més bé la tasca que duu a terme.
- Analitzar l'impacte del treball de l'associació Aprendo Contigo des de la perspectiva sanitària.

Quantitat assignada: 8.910 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits en la seva totalitat, cosa que permet comptar ja amb una plataforma de formació per al personal de la contrapart, tenir un programari didàctic per a l'ús de tauletes amb finalitat educatives, disposar d'un documental per donar a conèixer la tasca de l'entitat i aconseguir que tinguí més projecció i obtenir una anàlisi de la percepció del personal sanitari quant a la tasca duta a terme per l'associació Aprendo Contigo dins els hospitals en els quals intervé.

La contrapart es mostra satisfeta dels resultats aconseguits i manifesta la importància del documental com una eina valuosa en la tasca de donar a conèixer la seva feina, així com la importància de la capacitat del personal de la contrapart en l'ús de la plataforma educativa.

Alternatives per al control d'insectes transmissors de dengue a l'Amazones peruà respectuoses amb el medi ambient. L'ús de fongs patògens

Responsable: Clàudia Paredes, professora del Departament de Biologia.

Equip: Miguel Ángel Miranda, Margalida Miquel, David Borràs i Cristina Graham, de la UIB; Pedro Castellanos i Emilio Lecaros, de l'UNMSM; Helvio Astete, de la Universitat de Califòrnia; Audrey Lenhart, de CDC; Katya Balta i José Pérez, de la Universitat

Cayetano Heredia; i Elvis Bernal, de la Direcció de Salut V del Ministeri de Salut del Perú.

Contrapart: Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM).

Ubicació: Lima i Iquitos, Perú.

Objectius: Potenciar la utilització d'insecticides biològics per a insectes transmissors de malalties a l'Amazònia peruana, mitjançant la investigació científica i l'entrenament de joves investigadors.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Investigar l'efectivitat del fong patògen d'insectes *Beauveria bastiana* en condicions de laboratori a Lima.
- Avaluar l'efectivitat del fong *Beauveria bastiana* com a insecticida biològic en poblacions periurbanes de l'Amazònia peruana amb dengue endèmic.
- Promoure l'intercanvi de coneixements científics entre investigadors de la UIB i joves investigadors peruans.

- Realitzar un simposi de redacció científica dirigit a joves investigadors de les universitats de la contrapart, amb la finalitat d'impulsar el seu nivell d'investigació i internacionalització dels seus resultats.

Quantitat assignada: 8.000 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits parcialment, a causa en part de la contaminació en el laboratori de Micologia de la contrapart. Malgrat aquest entrebanc s'ha aconseguit optimitzar la cria del moscard *Ae. aegypti* en condicions de laboratori i mantenir els exemplars adults amb vida durant un temps prolongat necessari per avaluar l'efecte entomopatogen de *B. bassiana* sobre el moscard. La tasca per conèixer l'efectivitat del tractament per part de la contrapart continuarà més enllà de l'execució del projecte a causa de la contaminació de la soca.

La contrapart valora molt positivament la tasca duta a terme i la importància de l'equipament per a l'enfortiment de totes les línies de treball del laboratori.

CUBA

L'ordenació jurídica del servei públic d'educació superior a Cuba i Espanya

Responsable: Avel·lí Blasco, professor del Departament de Dret Públic.

Equip: Aina Salom, Bartomeu Trias i Joana Socias, de la UIB; Lisette Pérez, Andry Matilla, Yuri Pérez, Orisell Richards i Majela Ferrari, de la Facultat de Dret de la Universitat de l'Havana.

Contrapart: Universitat de l'Havana.

Ubicació: l'Havana, Cuba.

Objectius:

Constituir un grup de recerca interuniversitari, amb vocació de permanència en el temps, en l'àmbit d'estudi del projecte, per tal de dur a terme una anàlisi comparativa dels serveis públics d'educació superior a Cuba i Espanya.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Intercanviar i compartir coneixements i experiències en la matèria objecte d'estudi.
- Enfortir els lligams acadèmics i humans que permetin consolidar el grup de recerca.
- Aportar idees per a l'organització dels serveis públics d'educació superior en ambdós països.

Quantitat assignada: 4.000 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Valoració: Objectius plantejats inicialment assolits en la seva totalitat; s'ha permès l'intercanvi d'experiències i coneixement dels grups de recerca d'ambdues universitats, amb la realització de dos seminaris específics en la matèria (un a Cuba i un a la UIB).

La contrapart valora positivament la tasca duta a terme en el marc del projecte per a l'enfortiment del seu grup de recerca i la línia de treball.

PROJECTES CUD DE MODALITAT II (2 ANYS)

CUBA

Migracions, gènere i sostenibilitat costanera

Responsable: Maria Antònia Carbonero, professora del Departament de Filosofia i Treball Social.

Equip: Fernanda Caro, Maria Gómez, Miquel Àngel Oliver, Marinez de Oliveira, Joana Maria Mestre, Carlota Socias, Marielva Risquez, Rosa Cursach i Josefina Muñoz, de la UIB; Ofelia Pérez, Pedro Beatón, Isabel Poveda, Celene Milanes, Jorge Pérez, Yanet

Cruz, Yanet Apin, del CEMZOC de la Universitat d'Orient; Maricela Rivafllechas, del Centro Universitario Municipal de Guamá; i Enelsis Borges i Mariela Pérez, de la Federación de Mujeres Cubanas de Guamá i Santiago de Cuba, respectivament.

Contrapart: Centro de Estudios Multidisciplinarios de Zonas Costeras (CEMZOC) de la Universitat d'Orient.

Ubicació: Municipi costaner de Guamá, província de Santiago de Cuba, Cuba.

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2016).

Objectius:

Conèixer l'impacte de l'emigració femenina sobre les relacions de gènere i xarxes comunitàries i contribuir a sensibilitzar sobre la problemàtica a través d'una investigació acció participativa.

Els *objectius específics* que es plantegen són els següents:

- Determinar les característiques, les causes i les condicions que afavoreixen l'emigració de les dones al municipi de Guamá i l'impacte que això genera en les relacions de gènere en l'àmbit familiar i comunitari.
- Establir les relacions entre el moviment migratori femení i els indicadors i estratègies de desenvolupament local costaner al municipi.
- Analitzar les xarxes comunitàries que s'estableixen relacionades amb el procés migratori de les dones de Guamá tant al lloc de destinació com a la seva regió d'origen.
- Afavorir l'apoderament de les dones i les famílies que es derivi de les xarxes de reciprocitat que s'estableixen orientades a les estratègies de desenvolupament local costaner del municipi.
- Enfortir les capacitats institucionals en aquesta matèria dirigides a les persones amb capacitat de presa de decisions del municipi de Guamá.
- Introduir un curs sobre migracions, gènere i sostenibilitat costanera en el Màster en Maneig Integrat de les Zones Costaneres.

- Encaminar noves investigacions sobre la temàtica amb una aspirant de mestria o doctorand del municipi de Guamá i un treball de fi de grau a la UIB.
- Socialitzar l'experiència d'investigació i formació entre ambdues universitats.
- Enfortir les relacions acadèmiques de la UO i la UIB.

Quantitat assignada: 9.250 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

Formació i desenvolupament de competències laborals en el sector turístic. Un estudi comparatiu Cuba - Illes Balears

Responsable: Carme Ramis, professora del Departament de Psicologia.

Equip: Esther Garcia, Maria Antònia Manassero, Victòria Ferrer, Margalida Payeras, Maria del Mar Ferré i Joan Roca, de la UIB; i Geiser Perera, Mirelys Martínez i María Elena Betancourt, del Centro de Estudios Multidisciplinarios del Turismo de la Universitat de Camagüey.

Contrapart: Universitat de Camagüey.

Ubicació: Camagüey, Cuba.

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2016).

Objectius:

Facilitar i promoure la millora de les competències socioemocionals que el personal que està en contacte directe amb la clientela a les zones turístiques de Camagüey necessita per poder oferir un servei d'atenció al client de qualitat i desenvolupar la seva professió amb eficàcia.

Els *objectius específics* que es plantegen són els següents:

- Descriure les condicions psicosocials de treball en el sector turístic i específicament dels empleats que tenen contacte directe amb la clientela d'hotels, així com conèixer les expectatives de qualitat del servei de la clientela turística de la zona.
- Identificar i descriure els perfils competencials del personal d'hoteleria.
- Elaborar les línies bàsiques que han d'incloure els programes de formació en competències, especialment les relacionades amb la gestió d'emocions i la satisfacció d'expectatives a les organitzacions turístiques.
- Promoure l'intercanvi entre especialistes espanyols i cubans sobre les competències per al treball emocional en el personal de servei.

Quantitat assignada: 9.100 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

Formació en tècniques de processament i anàlisi d'imatges com a suport en el diagnòstic de la sicklemia i els trastorns neurofisiològics associats

Responsable: Antoni Jaume, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica.

Equip: Manuel González, Gabriel Moyà i Josep M. Buades, de la UIB; Adolfo Fernández, Silena Herold,

Fidel Alejandro i Pedro Diamel Marrero, de la Universitat d'Orient; i Arquímedes Montoya, de l'Hospital General Dr. Juan Bruno Zayas Alfonso.

Contrapart: Universitat d'Orient.

Entitats col·laboradores: Hospital General Clínico Quirúrgico Dr. Juan Bruno Zayas Alfonso.

Ubicació: Santiago de Cuba, Cuba.

Durada: 1 any (fins al 30 de setembre de 2015).

Objectius:

Formació de doctorands en tècniques de processament i anàlisi d'imatges com a suport en el diagnòstic de la *sicklemlia* i els trastorns neurofisiològics associats.

Els *objectius específics* plantejats són els següents:

- Formació i investigació en tècniques de processament i anàlisi d'imatges per a la detecció automàtica de les deformacions cel·lulars provocades per la *sicklemlia* en imatges mèdiques de mostra.
- Formació i investigació en tècniques de processament i anàlisi d'imatges per a la caracterització d'expressions facials en trastorns neurofacials associats a la *sicklemlia* utilitzant senyals RGBD.

Quantitat assignada: 6.800 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

GHANA

Suport a les tasques del projecte Fisiàfrica (Xarxa Vives d'Universitats)

Responsable: Elisa Bosch, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

Equip: Iosune Salinas, Carlos Moreno, Immaculada Riquelme, Maria Agustina Salvà, Olga Velasco, Paz Martínez i Juan Carlos Fernández, de la UIB.

Contraparts: Instituto Superior de Ciências de Saúde de Moçambic (ISCISA), Universitat de Gàmbia i Ghana

Health Service.

Ubicació: Maputo, Moçambic; Banjul, Gàmbia; i Accra, Ghana.

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2016).

Objectius: *Enfortiment del sistema de salut de Gàmbia, Moçambic i Ghana mitjançant la capacitat de fisioterapeutes, per tal de reduir les limitacions funcionals de la població, que constitueixen una causa important de pobresa i un obstacle al desenvolupament.*

Els *objectius específics* que es plantegen són els següents:

- Creació i implementació d'estudis universitaris de fisioteràpia, amb les competències i habilitats adaptades, per una banda, a l'espai europeu d'educació superior, i per l'altra, al context sociosanitari i als recursos disponibles (Gàmbia i Moçambic).

- Formació postgruada als fisioterapeutes titulats (Ghana).
- Associació de la recerca als programes de formació.
-

Quantitat assignada: 10.000 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

TANZÀNIA

Capacitació en els programes de recerca i postgrau de la Business School de la Universitat de Dar es Salaam

Responsable: Catalina N. Juaneda, professora del Departament d'Economia Aplicada.

Equip: Francesc Sastre, Vicente Ramos, Mariona Tugores, Raquel Herranz i Bartolomé Deyà, de la UIB; i Wineaster Anderson, Gladness Salema, Batilda Moshy, Neema Mori i Godious

Kahyarara, de la Business School de la Universitat de Dar es Salaam.

Contrapart: Business School de la Universitat de Dar es Salaam (UDBS).

Ubicació: Dar es Salaam, Tanzània.

Durada: 2 anys (fins al 30 de setembre de 2016).

Objectius:

Enfortiment de la capacitat de recerca i desenvolupament de plans d'estudis de postgrau a la Business School de la Universitat de Dar es Salaam.

Els *objectius específics* que es plantegen són els següents:

- Millorar les habilitats de recerca i les competències dels joves investigadors/es.
- Contribuir a la formació en el desenvolupament curricular en l'àrea del turisme i l'administració hotelera al nivell de postgrau, amb especial èmfasi en les necessitats d'intervenir des d'una perspectiva de sostenibilitat en societats amb economies en desenvolupament.

Quantitat assignada: 10.700 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

4.2. Accions en xarxa

Accions en xarxa amb altres institucions: Xarxa Vives d'Universitats (XVU) i la col·laboració amb universitats haitianes

PROGRAMA FISIÀFRICA

Fisiàfrica és el nou programa de cooperació de la XVU amb institucions educatives de Moçambic, Gàmbia i Ghana en què la UIB participa. El projecte cerca l'enfortiment dels sistemes de salut d'aquests països entre 2014 i 2016, a través de la capacitació de

fisioterapeutes, ja que es tracta de contribuir a la reducció de les limitacions funcionals de la població. Com a objectius secundaris del programa es preveu la creació i implementació d'estudis universitaris de Fisioteràpia amb les competències i habilitats adaptades, d'una banda, a l'EEES, i de l'altra, al context sociosanitari local.

PROGRAMA CRUE AMB HAITÍ

Per poder finalitzar la participació de la UIB en el projecte de becar estudiants d'Haití impulsat per la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE), durant el curs 2014-15 l'alumne haitià Remsly Desravines, per tal de poder obtenir el títol del Màster Universitari en Anàlisi, Planificació i Gestió en Àrees Litorals de la UIB, va matricular-se de la tutela acadèmica del TFM, que finalment va defensar amb èxit el 30 de setembre de 2015.

5. Projecció de l'OCDS a l'exterior

Durant el curs acadèmic 2014-15 ha representat un esforç important la feina realitzada per tal de donar a conèixer les accions i els programes de l'OCDS més enllà de la nostra comunitat universitària, la qual cosa es tradueix en diverses i complementàries línies d'actuació en la difusió i comunicació externa.

Fruit de les accions d'EpD finançades per l'OCDS s'ha continuat nodrint la Col·lecció UIB Solidària amb els següents títols:

- **Audiovisual: Horitzons invisibles, convivint amb l'exclusió social** (novembre 2014)
- **Documental Mort accidental d'un immigrant. DVD disponible al CD2** (Octubre 2014)

També s'ha continuat treballant des de l'OCDS, en col·laboració amb el Servei de Recursos Audiovisuals (SRAV) de la UIB, en l'impuls de la col·lecció UIB Càmera i Cooperació de divulgació i educatius per fer difusió dels programes de mobilitat que promou l'OCDS i que es duen a terme amb altres entitats, amb la publicació del número 3 **"Ghana: la fisioteràpia, un camí a la salut"**. Aquest audiovisual ens acosta el projecte de cooperació universitària al desenvolupament "Formació de formadors: accions formatives per a la comunitat de fisioterapeutes de Ghana" i l'experiència de l'alumnat que va fer les pràctiques de Fisioteràpia en el marc del mateix projecte a través del programa beques de pràctiques en països empobrits. Es va realitzar un acte de presentació i projecció de l'audiovisual el dimecres 3 de desembre de 2014 a les 16 hores, a la sala d'actes de l'edifici Guillem Cifre de Colonya. A la presentació hi assistiran el Sr. Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable; el Sr. Miquel Oliver, cap del Servei Recursos Audiovisuals; la Sra. Elisa Bosch, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia i responsable dels projectes de cooperació universitària al desenvolupament duts a terme a Ghana en l'àmbit de la fisioteràpia; i una persona voluntària implicada en el projecte.

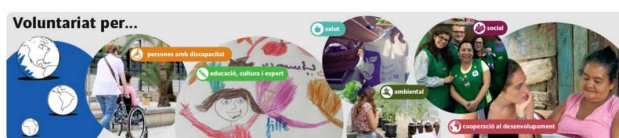
Ghana la fisioteràpia un camí a la salut

A més de trobar les col·leccions a la web de l'OCDS, al conjunt d'aquests audiovisuals també s'hi pot accedir mitjançant el CanalUIB i el canal de Youtube de la UIB.

Pel que fa a la pàgina web de l'OCDS (cooperacio.uib.cat), el present curs s'ha caracteritzat per la consolidació de la imatge i l'estructura validada l'any anterior, a part d'actualitzar el conjunt de continguts dels diversos programes, convocatòries i esdeveniments d'interès per a la comunitat universitària. És important destacar els esforços que des de l'OCDS s'han fet per tal d'adaptar-se als canvis proposats per la DIRCOM, amb referència a la nova web institucional i al sistema de comunicació, que ha passat de les notes informatives adreçades als diferents col·lectius als nous butlletins OCDS, personalitzats i enviats periòdicament a la comunitat universitària de la UIB. Aquesta tipologia permet fer més visible la tasca realitzada en el marc de la cooperació universitària al desenvolupament, el voluntariat i la solidaritat. Segons els informes de visites de la web de l'OCDS, durant el curs 2014-15 han estat 19.647 sessions a la pàgina web de l'OCDS: <<http://cooperacio.uib.cat/>>.

Participar en el blog «Tu hi pintes molt» <https://tuhipintemolt.wordpress.com/>, creat com una eina per donar a conèixer en primera persona les experiències viscudes i les accions desenvolupades per membres de la comunitat universitària en el marc de

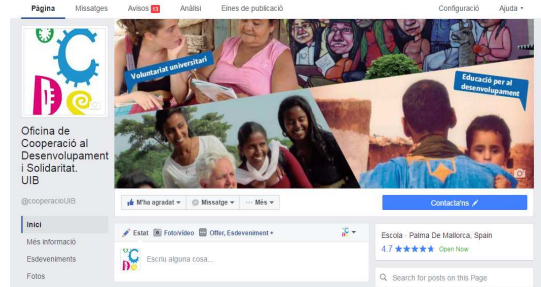
TU HI PINTES MOLT!

EXPERIÈNCIES DE LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA DE LA UIB EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

EL BLOC · ESCOLLEIX UN PAÍS · UIB CÀMERA I COOPERACIÓ · WEB OCDS

diferents programes i convocatòries que gestiona l'OCDS, continua essent un compromís per a l'alumnat que participa en els diferents programes de mobilitat.

Per altra banda, des del perfil de l'OCDS i la pàgina de Facebook de l'OCDS s'ha fet difusió d'un elevat nombre d'activitats pròpies, així com de notícies i esdeveniments compartits per altres entitats en l'àmbit del desenvolupament humà sostenible: <http://www.facebook.com/ocds.delauib>

6. Participació en òrgans col·legiats i comissions

Cal destacar la tasca duta a terme per la comissió de seguiment del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears en matèria de cooperació al desenvolupament, encarregada de fer el seguiment del conjunt d'accions derivades dels diferents convenis entre ambdues institucions i resoldre les convocatòries que se'n deriven. La comissió la componen el vicerector responsable de la cooperació al desenvolupament a la UIB, Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable; la Gerent de la UIB, Antònia Fullana; Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS de la UIB; Antònia M. Estarellas, directora general de Cooperació i Immigració del Govern Balear; Pedro Orfila, cap de Servei de Codesenvolupament; i Francesca Collado, tècnica de cooperació de la Direcció General de Cooperació i Immigració del Govern de les Illes Balears. Aquesta comissió s'ha reunit periòdicament durant el curs acadèmic per tal de planificar i avaluar conjuntament tota la feina que es fa en aquest àmbit.

A més, la UIB, com a agent de cooperació al desenvolupament, ha estat representada pel vicerectorat responsable d'aquest àmbit, o bé per substitució per la coordinadora de l'OCDS, en diferents òrgans de decisió, juntes i comissions:

- Comissió d'Internacionalització i Cooperació de les Universitats Espanyoles (CICUE), comissió sectorial inscrita dins la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles).
- Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears.
- Grup de treball de cooperació de la Comissió Sectorial de Relacions Internacionals del Grup 9 d'universitats (G9) i del seu grup de treball de Cooperació.
- Comissió Executiva del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, Fons Menorquí de Cooperació, Fons Pitiús de Cooperació i Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, en qualitat de sòcia.

Per altra banda, la coordinadora de l'OCDS, Ruth Escribano, ha estat:

- Membre del grup de treball intern de la CICUE denominat «Bones pràctiques de la cooperació universitària al desenvolupament».
- Coordinadora del grup de treball de Gènere (GTG) de la CICUE, vinculat al Consell de Cooperació al Desenvolupament del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació.

D'igual manera, en el marc organitzatiu de la UIB existeix la Comissió de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, òrgan consultiu que té com a principals finalitats la resolució de les convocatòries d'ajuts amb càrrec a la partida per a CUD del pressupost de la Universitat; assessorar en el plantejament de temàtiques i prioritats d'intervenció; i assessorar en propostes de millora en accions i intervencions a realitzar, així com en la creació de sinèrgies i la coordinació entre projectes i accions. Aquesta comissió és conformada pel vicerectorat de la qual depèn l'OCDS, la coordinadora de l'OCDS, una persona experta en la matèria i externa a la UIB i una representació dels tres col·lectius de la comunitat universitària (PDI, PAS i alumnat).

